

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg.

27 maart 1986

Jaargang 6, nummer 15

Medtronic pacemaker van Science Park

Het Amerikaanse bedrijf Medtronic, maker van ondermeer pacemakers en mechanische hartkleppen, gaat in Maastricht een internationaal onderzoekscentrum vestigen. De keuze van Maastricht is in belangrijke mate bepaald door de aanwezigheid van de afdeling cardiologie van de universiteit. Een ander belangrijk argument is de aanwezigheid van een productiefaciliteit van Medtronic in Kerkrade en de centrale ligging van Maastricht. Bij de selectie won Maastricht het van onder andere Brussel en Parijs.

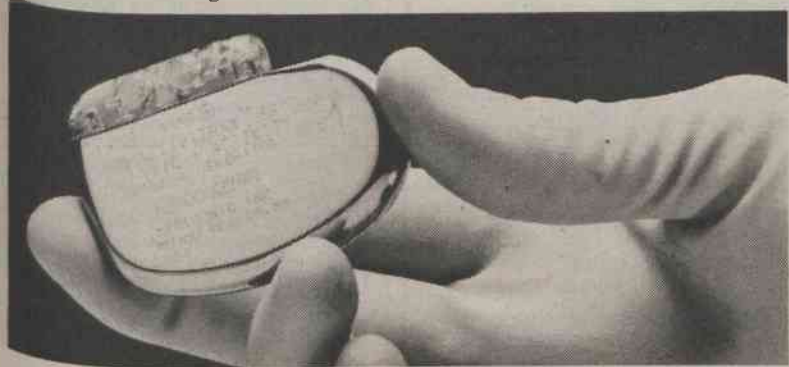
Het centrum zal worden gevestigd op Randwyck, in de buurt van het nieuwe Ziekenhuis Maastricht en de medische faculteit. Eind mei 1987 zal het van start moeten gaan. Volgens rector magnificus Bonke is de vestiging in Randwyck de eerste aanzet voor het Science Park. Er zal vooral onderzoek worden gedaan naar hart-assistentie, electrostimulatie van rythmestoornissen, spieren zenuwstimulatie, ademhalingsproblemen en biochemische prothesen. Daarnaast gaat het centrum dienen als "know how"-bank en als opleidingscentrum. Bij het kiezen van onderzoeksprojecten zal ondersteuning van medische behandelingen voorop staan. Het is ook een taak van het researchcentrum om de voortgang van technologische ontwikkelingen in internationale technologische en medische faculteiten in de gaten te houden. Het opleidingscentrum zorgt ervoor, dat resultaten van onderzoek en nieuwe toepassingsmogelijkheden aan artsen bekend worden.

De nieuwe vestiging moet voor honderd mensen banen opleveren. Vijftig daarvan worden overgeheveld vanuit Kerkrade, waar een klein onderzoekscentrum is. Medtronic Kerkrade is de grootste productie-eenheid buiten de Verenigde Staten. Er worden zo'n vierentwintigduizend pacemakers per jaar gemaakt, grotendeels bestemd voor het buitenland. In Eindhoven heeft het Amerikaanse bedrijf een verkooporganisatie, die contacten onderhoudt met artsen, ziekenhuis-technici en instellingen voor volks-

gezondheid. In 1986 nam Medtronic de Nederlandse pacemakerfabriek Vitraton in Dieren over. Het ministerie van Economische Zaken en de Industriebank LIOF waren al eerder betrokken bij investeringen van Medtronic in Nederland. Ook voor de Maastrichtse vestiging hebben zij subsidies verleend. Hoe de samenwerking tussen het researchcentrum en de universiteit in de toekomst gaat verlopen is nog niet vastgelegd. Professor Hein Wellens van cardiologie wil niets vertellen. Volgens professor Bonke zijn de plannen door Medtronic zelf ook nog niet uitgekristalliseerd. Hij heeft het sterke vermoeden, dat niet Medtronic alleen gaat bepalen, wat er in het researchcentrum gebeurt. Misschien komt er een wetenschappelijke raad, die zich zal buigen over de uit te voeren projecten. "Hierin kunnen zeker ook mensen van de universiteit zitting hebben. Ik kan me voorstellen, dat er een uitwisseling van onderzoekers van hen en ons kan plaats hebben. Medtronic zal ideeën lanceren, stimuleren en de financiële middelen voor onderzoek beschikbaar stellen. Van een formeel contract is nog geen sprake", aldus de heer Bonke.

De contacten met het Amerikaanse bedrijf dateren van het begin van de vestiging te Kerkrade. Bonke: "De directie is toen met ons komen praten en heeft een principe bereidheid tot samenwerking in voorkomende gevallen gevraagd. Na de komst van Hein Wellens ontstonden er contacten op onderzoeksgebied, zoals een toegepast onderzoek met pacemakers. In de basale situatie hebben we goede relaties. We krijgen veel cadeau van Medtronic, bijvoorbeeld een prikkel-electrode of een speciaal soort zilverdraadjes met plastic coating, die in Nederland moeilijk te krijgen zijn. Maar tot nu toe heeft dat niet geleid tot een groots opgezette zaak." In elk geval zat in de persmap, die Medtronic uitdeelde tijdens een persconferentie afgelopen maandag, een aankondiging van een congres "Twenty Years of programmed electrical stimulation of the heart", dat in juni 1987 in Maastricht gehouden wordt onder auspiciën van cardiologie.

Lucia Geurts

Het belangrijkste produkt van Medtronic, een pacemaker.

Observant wordt weekblad. Om ons daartoe in staat te stellen heeft de universiteit onlangs extra middelen toegekend. Het belangrijkste daarvan is een hele formatieplaats ter versterking van de redactie. Het Stichtingsbestuur en de redactie geven er de voorkeur aan deze plaats te splitsen in twee parttime functies. Wij zoeken daarom:

twee journalisten (0,5) m/v

Taken:

- Het verzorgen van nieuws en achtergronden over ontwikkelingen binnen en buiten de Rijksuniversiteit Limburg op het gebied van wetenschappelijk onderwijs en onderzoek;
- het begeleiden van andere redactieleden (voornamelijk studenten)
- het verrichten van eindredactionele werkzaamheden bij toerbeurt.

Vereisten:

- Journalistieke ervaring, kennis van het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek en het vermogen samen te werken met een brede kring losse medewerkers.

Salaris afhankelijk van leeftijd en ervaring max. f 4705,- per maand bij volledige werktijd.

Verder zoeken wij in verband met de wekelijkse verschijning enkele nieuwe

redactieleden

Vooraf studenten, die goed bekend zijn met de bestuurlijke, wetenschappelijke of onderwijskundige aspecten van hun faculteit, zijn welkom.

Van redactieleden wordt verwacht dat zij het hele jaar door een redelijk deel van hun tijd aan het blad willen besteden. Journalistieke ervaring is niet vereist, wel een vlotte pen en feeling voor het vak. Student-redactieleden kunnen rekenen op een vaste kolomvergoeding voor geleverde bijdragen.

Inlichtingen over bovenstaande functies zijn te verkrijgen bij de eindredacteur, Jacques Herraets. Tel. 043-888319, prive 043-630670.

Sollicitaties voor de functie van journalist te richten aan de dienst Personele Zaken, Rijksuniversiteit Limburg, Postbus 616, 6200MD Maastricht.

Kandidaat-redactieleden kunnen zich rechtstreeks (lieft schriftelijk) tot de redactie wenden, kamer 304, hoofdgebouw, telefoon toestel 319.

Informatica-universiteit kiest voor Den Haag

De in Den Haag te vestigen informatica-universiteit zal vooreerst gaan samenwerken met de 'driehoek' van instellingen van wetenschappelijk onderwijs in Rotterdam, Delft en Leiden, die daartoe gezamenlijk een rechtspersoon, vermoedelijk een stichting, in het leven zullen roepen. Rotterdam zal daarvoor het 'penvoorderschap' hebben, wat betekent dat de subsidie van de ministeries van Onderwijs en van Economische Zaken via Rotterdam loopt.

Ook in de opzet van de opleiding aan de nieuwe instelling vervult Rotterdam een voortrekkersrol. De bedoeling is echter dat ook met andere instellingen van w.o. zal worden samengewerkt, om het initiatief een zo breed mogelijke basis te geven. De opleiding dient een landelijk karakter te krijgen. Niet uitgesloten is dat soortgelijke instellingen in de toekomst ook elders in Nederland worden opgericht. De verwachting van de Initiatiefgroep Informatica-universiteit is dat de informatica en hun eigen vakgebied op hoog niveau kunnen integreren. Naast de informatica-universiteit (te vergelijken met een opleidingsinstituut als de in de Verenigde Staten bekende Graduate Schools) wordt in de residentie ook een Informatica Instituut gevestigd. Dit instituut, dat zich op de werving van studenten en op onderzoek toelegt, is geheel een zaak van het bedrijfsleven en is dus niet 'ingebod' in het w.o., zoals dat wel met de opleiding het geval is.

De bedoeling is dat het instituut een intermediair vormt tussen de opleiding en de marktsector. Uiteinde-

lijk moet ook de structurele financiering van de opleiding een zaak worden van het instituut. Een voorwaarde die het ministerie van Onderwijs aan het initiatief heeft gesteld is dat aan het informatica-instituut ook een aantal assistenten-in-opleiding (aio's) kunnen worden geplaatst, die daar hun onderzoekersopleiding krijgen.

De startsubsidie van de overheid bedraagt maximaal 40 % van de totale kosten. In september 1985, toen de initiatiefgroep haar plannen presenteerde, was sprake van een aanloopsubsidie van 21 miljoen gulden. Niet uitgesloten is dat de toegezegde subsidie daarop uiteindelijk uitkomt, maar minister drs. W.J. Deetman heeft bij de Informatica Universiteit aangedrongen op een bescheidener amsing van de kosten. Een van de manieren waarop dat zou kunnen is een lagere salariering van de docenten aan de nieuwe opleiding. In september werden bedragen genoemd van 2,5 à 3 ton aan salariskosten die voor de topdocenten gemaakt zouden moeten worden, wil het instituut voldoende concurrentiekracht hebben ten opzichte van het bedrijfsleven. Dat bedrag is nog niet aangevochten, maar de genoemde topdocenten zullen slechts een tijdelijke aanstel-

ling krijgen. Volgens de secretaris van de initiatiefgroep, dr. A.J. de Groot van de Nederlandse Middenstandsbank, moeten deze docenten "vers en bij de tijd" blijven. De bedoeling is dat zij na enige jaren weer een baan in het bedrijfsleven zoeken.

Salarissen

Voor de vaste staf van het opleidingsinstituut zullen de salarissen vermoedelijk meer overeenkomen met die in het w.o. Behalve de overheid zal ook Den Haag de nieuwe opleiding subsidiëren. Eenmalig is een bedrag van 'enkele miljoenen' toegezegd. Daarnaast hebben 17 bedrijven in de Haagse regio zich garant gesteld voor een bijdrage van 8,5 ton in het eerste jaar, waarvoor 17 studenten moeten worden opgeleid. Gerekend wordt met 50.000 gulden aan kosten per student. Ook dit bedrag kan overigens nog lager, maar in principe ook hoger uitvallen. Het streven is er op gericht om nog in september van dit jaar te beginnen met de eerste 50 studenten. Zou een dergelijke vroege start ten koste gaan van de kwaliteit van de opleiding dan wordt die datum uitgeschoven. Uiteindelijk moeten jaarlijks 250 studenten instromen in de twee jaar durende opleiding. In de volgroeiende situatie zullen op enig moment dus 500 studenten een plaats hebben binnen de opleiding. In Den Haag wordt gedacht aan nieuwbouw voor de opleiding en het instituut.

Bert Bakker/UP

Nogmaals dierproeven

Mensen die in de vorige Observant de drie pagina's tellende reportage over dierproeven hebben gelezen zullen waarschijnlijk niet de indruk hebben gekregen dat die te kort was. Toch was dat wel zo. Wat wil het geval? Net die week was de redactionele tekstverwerker voorzien van nieuwe software. Schijnbaar met ingebouwde 'happen slok functie'. Want dit pronkstuk van innoverende techniek in medialand deed links en rechts in het verhaal willekeurige brokstukken tekst verdwijnen, samen ruim een A4-tje lang.

Feilloos slaagde het er daarmee in de spil uit het betoog te schroeven. Schrandere lezers zullen dan ook zijn gestruikeld over verwijzingen naar niet genoemde voorbeelden en conclusies en zullen ongetwijfeld de schrijver dezes van een vertroebelde geest hebben verdacht. Om dat idee met kracht in de kiem te smoren en het verhaal te verduidelijken volgt hier de essentie van de belangrijkste verloren stukjes.

De kern van het eerste artikel is dat men in Nederland bij dierproeven gekozen heeft voor een systeem waarbij deskundigheid en een goede mentaliteit centraal staan. Dat is de landelijke beleidstendens, zo wordt gesteld in het kadertje. Weggevalen is echter dat dat ook de kern is van de Maastrichtse aanpak. Dat heeft twee belangrijke gevolgen. Een belangrijk voordeel is dat de sfeer rondom dierproeven ontspannen is, wat de behandeling ten goede komt. Een heel opvallend nadeel is echter dat er heel veel afhankelijk wordt van de kennis en inzet van de onderzoeker. Twee voorbeelden (niertransplantatie en 'second death' -er wordt later ook naar verwezen) moeten dat illustreren. Een van de twee noem ik. Twee capgroepen op nog geen tien meter van elkaar doen allebei precies dezelfde niertransplantaties bij ratten. Voor de narcose zweert de ene groep echter bij ether, de andere bij barbituraat. Bovendien vindt de eerste groep barbituraat levensgevaarlijk terwijl de andere groep dat juist van ether vindt. Grote onderlinge verschillen dus en

een systeem met veel vrijheid. Over de gevolgen van dit systeem gaat de rest van het eerste verhaal. Naar het systeem zelf moet de lezer echter gissen.

In het tweede artikel stond een paragraafje getiteld 'Darwin'. De man komt echter in het geheel niet aan bod. In het weggevalen stukje werd de essentie genoemd van de controverse rondom dierproeven. Iedereen geeft toe dat dierproeven doen het recht van de sterkste is. Maar dan zijn er twee stromingen. De eerste groep vindt dat je niet moeilijk moet doen: het is de 'survival of the fittest', zegt men.

Interne vacatures 12 en 13

Bij de capaciteitsgroep Onderwijsontwikkeling en Onderwijsresearch wordt t.b.v. de curriculumgroep Economie gevraagd een

Student-assistent

(doctoraal student Economie) (vac.nr. 12)

De werkzaamheden zullen bestaan uit het assisteren van docententrainingen en literatuuronderzoek op het terrein van economisch onderwijs

en een

Student-assistent voor ondersteuning t.b.v. programma-evaluatie (doctoraal student Economie of Gezondheidswetenschappen) (vac. nr. 13)

De werkzaamheden zullen bestaan uit het assisteren bij gegevensverwerking van vragenlijsten en bij de rapportage van die gegevens. Elementaire kennis van gegevensverwerking per computer is vereist.

De aanstelling geschiedt voor 2 eenheden (=twee halve dagen per week) voor de periode tot 1 september 1986, met de mogelijkheid van verlenging tot 1 januari 1987.

Inlichtingen over deze functies kunnen worden ingewonnen bij P. Bouhuijs, tst. 303 Randwyck. Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturenummer op brief én enveloppe, vóór 18 april as. te richten aan de dienst Personele Zaken.

Kortom: Darwin. De tweede groep integendeel stelt dat het dier ook rechten heeft. 'Rechtvaardiging' van dierproeven is dan ook niet mogelijk, vindt men. Ook onder wetenschappers op het BMC leven beide visies. Deze controverse kan niet worden opgelost. Wel is het interessant waar, in het krachtenspel tussen deze twee uitersten, het evenwichtspunt wordt gelegd. Dat is het onderwerp van de rest van het tweede artikel. De belangrijkste, in het verhaal geslagen kraters zijn daarmee gevuld. Volledige rectificaties liggen uiteraard voor de zich verdringende belangstellenden bij de schrijver gereed. Wat mij betreft is echter in plaats van de term 'software' de term 'sof-ware' beter op zijn plaats.

Paul Gobée

Paarltsjes

Internist geeft mooi op hoek gelegen herenhuis in Biesland te koop. Zeven slaapkamers en vrij uitzicht. Weinig tuin. 043-218375.

Te huur vanaf 1 mei: voor kortere of langere termijn onze vakantieungalow, geheel vrij gelegen in heuvelachtige streek in Zuid-limburg voorzien van alle comfort voor 4 personen. Inl. 01711-11577.

café Sjiem

Het eetcafé van Maastricht

Grolsch bier
Menu naar keuze
Dagschotel
Verse mosselen
Uitstekende koude buffetten
Vriendelijke prijzen

hoek St. Pieterstraat
Dagelijks van 17.00 tot 02.00 uur
Keuken van 17.30 tot 21.30 uur
Telefoon 043-210158

BOEKHANDEL Bergmans

Nieuwstraat 9, 6211 CR Maastricht
Tel. 043-210825

De BOEKHANDEL waar je wat aan hebt.

UITNODIGING

Vanwege het R.K. Studentepastoraat Maastricht,

voor de **Eucharistie-vieringen** op elke zondagmorgen om 11.00 uur en op elke donderdagavond om 19.30 uur;

voor deelname aan de **geloofscursussen** die gehouden worden eenmaal per maand op dinsdag en donderdag. Inlichtingen en aanmelding op het Secretariaat;

de maandelijkse open **conferentie-avonden**, waaromtrent telkens nadere mededelingen verschijnen (thema, spreker en datum)

Alle activiteiten vinden plaats in het Studentenhuis, pand Boschstraat 97, vlak naast de Sint Matthias-kerk.

U bent van harte welkom!

De Studentepastor is dagelijks bereikbaar voor persoonlijke gesprekken van 9.30-12.30 uur, in het Studentenhuis. Telefoon 043-211126.

(Deze advertentie werd ons van bevriende zijde aangeboden)

Veertiendaagse zomerkursussen Franse taal en cultuur (voor gevorderden) in de Cévennes. Franse docenten. Inlichtingen: Doelenstraat 4, Utrecht, tel.: 030-321064/318475 (na 18.00 uur/weekend).

Uittypen van scripties, verslagen etc. op IBM-machine. Billijk tarief voor studenten. Tel. 043-210937.

Te koop: tweepersoonsbed 130 x 190 cm en spiraal, 2 nachtkastjes en toilettafel. Prijs f 50,00. Inlichtingen: Mw. J. Nuij-Overhof, Poli Dermatologie, tel. 862981.

Te huur: vissershuisje gelegen te Groede (Oostburg) Zeeland, op 200m van viswater, op 3 km van strand. Max. 6 personen. Beneden: living met slaappleghoud - keukentje met ijskast - douche - garage - tuintje. Boven: 1 gemeenschappelijke slaapkamer. Nog enkele weken vrij in juli en augustus. f 270,00 per week. Tel. 0932-91.26.74.99.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgegeven van de Stichting Maffius. Verschijnt veertiendaags.

Redactieadres:

Tongersestraat 53, kamer 304
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Telefoon: 043-888319
(doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur:

Wim Hermens (voorzitter).
Kees Schröer (penningmeester)
Hans Lensing (secretaris).
Erik de Graaff
Ton Hamelers
(redactiefgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Joan Muysken

Redactie:

Bart Brouwers
Ton Hamelers.
Jacques Herraets (cindredakteur).
André Cremer
Lucia Geurts
Paul Gobée
Judith Habets
Toine Houben
Evelyn de Leeuw.
Jan Mokkenstorm
Redactie-assistente:
Liesbeth van Hoef
Foto's: Hans van Dijk.
Coen van der Gugten.
fotopersburo Widdershoven
Franco Gori
Tekeningen: John Prop, Raph de Haas, Benoît Hermans
Druk: Limburgs Dagblad, Heerlen

Advertenties

Advertenties (behalve Paarltsjes): Yvonne Stevens, tel. 043-624938 werkdagen bereikbaar na 18.00 uur, vrijdag de hele dag. Tarieven op aanvraag Paarltsjes opgeven bij de redactie.

Abonnement

Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 25,- per jaar.

Universitaire Pers

Observant maakt deel uit van het landelijke samenwerkingsverband Universitaire Pers, samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Delta (Delft), THB (Tilburg), TH-berichten (Eindhoven), THT-nieuws (Twente), KU-nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad (Utrecht), Universiteitskrant (Groningen) en Wageningen Hogeschoolblad (Wageningen).

UP-korrespondenten: Bert Bakker, Esther Hageman

ATE-REMSERVICE • ATE-REMSERV

HET AUTOBEDRIJF VOOR
DOELGERICHT AUTO-ONDERHOUD

remservice / autoservice
PETER BANCKEN
HEERDERDWARSSTRAAT 25, MAASTRICHT TEL. 043-626584

ATE-REMSERVICE • ATE-REMSERV

Eigen rapport in twijfel getrokken

Universiteit remt zelf studentenhuysvesting

De Dienst Studentenzaken is een onderzoek begonnen naar het huisvestingspatroon van de Maastrichtse studenten. Voor dit werk is onlangs een studentenassistentie benoemd, die zich zal moeten gaan verdiepen in de woningbehoefte van de studenten. De Dienst hoopt er op deze manier ook achter te komen hoe dat patroon er in de komende jaren gaat uitzien.

De noodzaak van dit huisvestingsonderzoek kan ernstig in twijfel worden getrokken, omdat over hetzelfde onderwerp nog geen jaar geleden een lijvig rapport is verschenen, dat door de universiteit zelf werd uitgegeven. In opdracht van het gemeentebestuur onderzocht de capaciteitsgroep Medische Sociologie daarin de woonsituatie van WO en HBO-studenten in Maastricht. Het is onwaarschijnlijk, dat de nieuwe inventarisatie onbekende feiten aan het licht zal brengen. Wel geven de uitlatingen van de Dienst Studentenzaken reden tot ongerustheid over de uitbreiding van wooneenheden voor studenten in de nabije toekomst; de Dienst houdt er namelijk nu al rekening mee, dat de studentenaantallen de komende jaren niet zo zullen stijgen als de rijksoverheid heeft berekend. Voor de studentenhuysvesting kan een dergelijke redenering ernstige gevolgen hebben.

Dat een door de universiteit uitgebracht rapport al zo snel na zijn voltooiing wordt onderworpen aan een tegenonderzoek is op zijn minst een ongebruikelijke gang van zaken, zeker wanneer de opdracht aan een andere medewerker wordt toevertrouwd. Socioloog Ton Hamelers onderzocht de woonsituatie van de Maastrichtse studenten voor het eerst in 1979. De bevindingen van toen zijn gedurende de jaren daarna in verschillende deelrapporten verder uitgewerkt. In augustus 1985 is het laatste onderdeel van het onderzoeksproject naar de woon-, werk- en leefsituatie van studenten in Maastricht verschenen. Voor het grootste deel is het een actualisering van de resultaten uit 1979, gevolgd

door een vergelijking tussen de situatie van 1979 en die van 1984. Hamelers liet het rapport, dat hij in samenwerking met Fons Coenegracht schreef, vergezeld gaan van een vijftiental beleidsaanbevelingen over het aantal, het soort en het gewenste huurniveau van de te realiseren wooneenheden. Een van de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek is de verwachting dat tussen 1985 en 1990 nog minstens 4000 wooneenheden nodig zijn. Dat betekent dat per jaar gemiddeld 675 eenheden opgeleverd moeten worden.

Het Maastrichtse gemeentebestuur gebruikt Hamelers' bevindingen op het moment als basis voor het studentenhuysvestingsbeleid en ook de nationale woningraad reageerde positief op het rapport. De Dienst Studentenzaken lijkt de enige instantie, die ontevreden is over het onderzoek van Hamelers en Coenegracht

W. Kort is hoofd van die dienst. Hij ontkent dat het werk van de student-assistente verband houdt met het rapport van de medische sociologen. "Wij willen slechts weten wat de werkelijke getallen zijn met betrekking tot de woningbehoefte van onze studenten. Ton Hamelers heeft daar wel onderzoek naar gedaan, maar de uitkomsten daarvan zijn inmiddels zeven jaar oud en in die tijd is er hier zoveel veranderd, dat een nieuwe schatting wel op zijn plaats is. De gegevens van Hamelers' rapport zullen wel meegenomen worden, maar je moet daarbij goed in de gaten houden dat het in zijn geval ging om kwalitatief onderzoek, terwijl bij ons het kwantitatieve aspect voorop staat. Door te bekijken hoe op dit moment het leefpatroon van thuiswonenden en kamerbewoners er uit ziet en hoe de verhouding tussen die twee groepen is, hopen we een globale indicatie te krijgen voor de komende jaren. Een echt onderzoek zou ik het niet willen noemen, meer een algemene inventarisatie van de te verwachten groei. Het getal 6000 is daarbij voor ons niet heilig. Ik kan me voorstellen dat er verschillende scenario's worden opgesteld, die al naar gelang de wer-

kelijke groei in werking zullen treden."

Men hoeft het rapport van Hamelers en Coenegracht niet te spellen om te ontdekken dat de schrijvers wel uitgebreid kwantitatief onderzoek hebben verricht en dat de uitkomsten daarvan niet zeven, maar slechts anderhalf jaar oud zijn. Op basis van de onderzoeksresultaten uit 1984 heeft Hamelers zijn nieuwe schattingen gemaakt en zijn beleidsvoorstellen geformuleerd. Hij is daarbij steeds uitgegaan van de officiële prognoses van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen over het aantal te verwachten studenten aan de RL. Op dit punt verschillen Hamelers en Kort dus van mening. Hamelers: "Wanneer je bij voorbaat uitgaat van een terugloop in de groei van de studentenaantallen, loop je het gevaar die terugloop extra te stimuleren. Een tekort aan huisvestingsmogelijkheden maakt een universiteit al snel minder interessant voor toekomstige studenten." Hans Wenting, de secretaris van de Stichting Studentenhuisvesting, steunt Hamelers op dit punt: "Je kunt makkelijk een stapje terug doen wanneer dat nodig blijkt, maar andersom is dat veel moeilijker. De gemeente moet daarom blijven zorgen voor een uitbreiding van het aantal wooneenheden voor studenten. Niet alleen via nieuwbouw, maar met name door een zinnvolle herindeling van bestaande panden."

Kort houdt minder vast aan de officiële getallen omtrent de te verwachten studentenaantallen. In dat standpunt wordt hij gesteund door rector magnificus Bonke, die de portefeuille Studentenvoorzieningen beheert en voorzitter is van de Stichting Studentenhuisvesting. In het verleden heeft hij herhaaldelijk in het openbaar zijn twijfel uitgesproken over de berekeningen van het ministerie. Met hun beweringen houden Kort en Bonke bewust een uitbreiding van het aantal wooneenheden voor studenten tegen. Welk belang hun standpunt dient blijft onduidelijk.

Bart Brouwers

Universiteiten en bedrijfsleven

Het is opvallend, hoezeer de rol van de universiteit tegenover het bedrijfsleven aan het veranderen is. Tot verleden toe wordt het voorbeeld van Silicon Valley aangehaald, waar in de schaduw van de grote universiteiten van California de "manager-scientist" z'n entree maakt. De OECD te Parijs werkt aan een studie over de "local initiatives" en bijna als een vanzelfsprekendheid wordt daar de rol van de universiteiten sterk naar voren gebracht.

In het Beleidsoverzicht Technologie 1984-1985 van de minister van Economische Zaken, Van Aardenne, wordt gesproken over het "stimuleringsmiddel kennisoverdracht".

Siads de Innovatienota van 1979 is gewerkt aan de opzet van een transferpuntensysteem. Onderwijs en Wetenschappen en later Economische Zaken gaven deze transferpunten (eerst van de drie TH's, de Rijksuniversiteit van Groningen en Nijmegen) daartoe financiële ondersteuning. Inmiddels volgen alle universiteiten en hogescholen deze ontwikkeling. Economische Zaken spreekt dan ook van een "geslaagd experiment".

Het gaat bij het transferpuntensysteem om het tot stand brengen en bevorderen van "technologisch-numeratie" kennisoverdracht aan het midden- en kleinbedrijf (inclusief "trouble shooting"). Daarnaast wil men uitwisseling van personeel tussen HO en onderzoeksinstituten van het bedrijfsleven, detacheringen, inzet van mensen uit het bedrijfsleven in onderwijsinstellingen enzovoort. Een onderzoek van de OECD onder 71 universiteiten en 48 andere instellingen van HO resulteerde in de conclusie, dat deze 119 instellingen samen 180 activiteiten konden melden, alle neerkomend op vormen van kennisoverdracht aan de lokale gemeenschap waar de universiteit of HBO-instelling werkzaam was. Initiatieven daartoe kwamen van alle betrokkenen bij onderwijs en onderzoek, studenten, docenten en onderzoekers. Bovendien kwam het initiatief vaak uit de lokale gemeenschap.

De motivatie van de onderwijsinstelling, rapporteerde de OECD, was niet altijd puur industrieel. De krappere vloed van financiële middelen naar de universiteiten speelde ook een rol. De rapporteurs vragen zich dan ook af of dit nu gezien moet worden als een "spin-off" van een universiteit, of als een "bestelling" van het bedrijfsleven? Gaat het altijd om een benadering van de lokale gemeenschap door de universiteit, of is er veeleer sprake van een noodsprong uit financiële noodzaak?

Vast staat, dat deze activiteiten de universiteit in sterke mate beïnvloeden. Het is met name interessant, dat de universiteit een "praktisch" en dat betekent uiteraard een interdisciplinaire benadering moet ontwikkelen. Daar zijn de faculteiten meestal niet goed in. (Alleen aan de RL dwingt het onderwijssysteem in die richting). Van belang is ook, dat de traditionele eenzijdige lijn van de universiteit naar de grote ondernemingen doorbroken wordt. De leiding van zulke ondernemingen is door opleiding en tradities zelf een produkt van het HO. Bij kleinere bedrijven ligt dat anders, daar betekent de (gedwongen of spontane) nieuwe oriëntatie der universiteiten een bron van vernieuwing.

prof. dr. W. Albeda.

Begroting dit jaar op tijd?

Daags voor Kerstmis stuurde de directeur-generaal voor het Hoger Onderwijs, dr. R.J. In 't Veld, het College van Bestuur een briefje. Niet om de bestuurders prettige feestdagen te wensen, maar om namens de minister het nieuwe jaar met een kater te laten beginnen. In 't Veld beklagde zich erover dat hij nog steeds geen jaarrekening over 1984 had ontvangen en ook nog zat te wachten op de begroting van jaar dat ten einde liep, 1985. Nadat hij de geadresseerden in gebreke had gesteld merkte hij op: "Bij mij rijzen er twijfels over de externe bedrijfsvoering bij uw instelling. Ik verneem gaarne per ommekeer uw beweegredenen voor het negeren van wettelijke bepalingen. Levens gelieve u mij inzicht te verschaffen in de door u te treffen maatregelen om een dergelijke gang van

zaken in 1986 te voorkomen". Einde van een pinnig briefje. Waar had het college die afstraffing aan te danken? De externe begroting 1985 was pas eind november ingediend, op het moment dus dat de begrote bedragen bijna helemaal waren uitgegeven. En dat ondanks de waarschuwing in de begrotingsbrief dat alle instellingen voor 1 april 1985 hun begroting moesten indienen. Bij overschrijding van die termijn zouden straffkortingen opgelegd kunnen worden. Het college had al enkele begrip gevraagd voor de vertraging, omdat er een nieuwe begrotingssystematiek moest worden toegepast en omdat de dienst Financiële Zaken kampte met interne moeilijkheden. Blijkens de hierboven geciteerde brief van 24 december had de directeur-generaal enige moeite om die

excuses te accepteren. En toen zes weken later, op 12 februari, de reactie op de begroting volgde, was de boosheid nog steeds niet gezakt. Namens de minister schreef de handelende ambtenaar: "Inmiddels stel ik vast dat uw universiteitsraad pas eind oktober haar budgetrecht heeft kunnen uitoefenen. Voorts merk ik op dat u mij pas een maand later informeert. Deze gang van zaken houdt een ernstige uitholling in van de wettelijke bevoegdheden van de universiteitsraad en van mijn toetsingsrecht. De begroting 1986 gelieve u mij voor 1 april 1986 voor te leggen, zodat meer recht wordt gedaan aan de bevoegdheid van de wetgever". De begroting 1985 werd toch goedgekeurd bij wijze van formaliteit. De universiteit mocht er geen legitimering aan ontleen voor toekomstige begrotingen.

En in het staartje van de brief zat nog enig venijn: de universiteit kreeg geen toestemming om een procent van de overschotten van 1984 over te schrijven naar 1985, "enerzijds omdat in 1985 geen bestemming kon worden gegeven aan dit deel der overschotten 1985 en anderzijds, omdat ingevolge het ontbreken van de jaarrekening 1984 de omvang van dexe overschotten niet aan u bekend kon zijn". Dat was een financiële tegenvaller van enkele tonnen voor de universiteit. De brieven hebben hun uitwerking niet gemist: op 20 maart kon de universiteitsraad de begroting behandelen en het collegelid Dittrich, dat de portefeuille Financiële Zaken begin dit jaar heeft overgenomen van zijn voorganger Lagas, beloofde de raad meer dan eens dat de externe begroting weliswaar niet voor

1 april de deur uit zou gaan, maar dat de termijn met niet meer dan hooguit twee of drie weken overschreden zou worden. Dat was een hele geruststelling voor de raad, die de zaak binnen twee uur afhandelde. Maar er komt nog een vervolg: de begroting die de raad vorige week behandelde betrof nauwelijks meer dan de helft van de uitgaven die dit jaar te verwachten zijn. Dat kwam omdat de medische faculteit, die de andere helft toegevoegd heeft gekregen, nog niet klaar is met haar begrotingswerk. Er wordt nu met man en macht aan gewerkt om dat deel nog voor de zomer rond te krijgen. Het college heeft de faculteit daarvoor alle steun toegezegd.

J.H.

Ongetrainde lopers in anderhalf jaar klaar voor marathon

Afgelopen zondag zijn in het Noordhollandse Schoorl de eerste resultaten geboekt van het Maastrichtse project 'Marathon 86'. Dat betekent dat de humane bioloog Eugène Janssen het heeft klaargespeeld een groep ongetrainde enthousiastelingen binnen anderhalf jaar klaar te stellen voor het grote marathonwerk. Met de resultaten van het onderzoek hoopt Janssen beter inzicht te krijgen in herstelprocessen na duurarbeid en de invloed die daarop wordt uitgeoefend door de manier van trainen.

"In oktober 1984 zijn we begonnen met de eerste trainingen van de ongeveer honderd kandidaat-marathonlopers", vertelt Eugène Janssen. "Velen van hen hadden nooit eerder serieus aan sport gedaan en die moesten dus helemaal bij nul beginnen. Volgens schema hebben we het trainingsprogramma afgewerkt: vier trainingen per week voor alle kandidaten, waarvan een gezamenlijk. Daarbij viel voortdurend de enorme gemotiveerdheid van de hele groep op en dat heeft het voor mij als onderzoeker een stuk makkelijker gemaakt. Het programma heeft geen haperingen gekend, iets wat zelfs bij rattenproeven maar zelden voorkomt en met name als je de afgelo-

pen twee strenge winters in acht neemt mag dat een ongekend resultaat worden genoemd."

Grote tevredenheid bij de onderzoeker, zeker na het succesvolle verloop van de eerste echte test. In de marathon van Schoorl liepen zeven van zijn proefpersonen mee; de snelste volbracht de 42 kilometer in 195 meter in drie uur en acht minuten, de langzaamste deed er 21 minuten langer over. De spoedcursus bleek voor iedereen voldoende om een echte marathonloper te worden. Janssen: "Ik ben natuurlijk bijzonder blij met dit resultaat. Van tevoren had ik gerekend op tijden rond de drie uur en vijftien minuten en die verwachting is vrij goed uitgekomen. Maar ook voor de 'langzaamste' neem ik mijn petje af. Even na de helft van het parcours kreeg hij enorm last van zijn knie en hij was al niet helemaal fit aan de start verschenen; die laatste vijftien kilometer zijn voor hem een hel geweest."

Eugène Janssen heeft het over Hans Severens, die vanwege zijn stijfheid de dag na de marathon geen trap meer op of af kon komen. Hij is vooral blij dat het nu allemaal is afgelopen en zal zich zeker de eerste weken niet meer met duurlopen bezighouden. "Ik had niet de minste illusie dat het een makkelijk tochtje

zou gaan worden en ik heb mijn wedstrijd dan ook heel rustig opgebouwd. Toch weet je dat iedereen vroeg of laat in de problemen komt tijdens zo'n monsterrace, zelfs een sprintje naar je glaasje water kan al fataal zijn. Voor mij kwam het kritieke punt op kilometer 25. In het stuk, dat daarna nog kwam, heb ik me volledig leeggelopen, maar voor de andere zes was het zeker zo zwaar. Ik geloof niet, dat de test voor mij te vroeg kwam. Bij eerdere wedstrijdes eindigde ik altijd bij de

eersten en daarnaast had ik onderhand wel genoeg van die trainingen. Op een gegeven moment heb je er gewoon geen zin meer in, het gaat allemaal ook teveel tijd kosten. Toen Eugène ook zei het vertrouwen te hebben, dat ik het zou kunnen halen, was de knoop snel doorgehakt. Dat zoveel mensen al die trainingen zo lang hebben volgehouden, ligt voor het merendeel aan Eugène Janssen. Af en toe was hij als een sociaal werker bezig om iedereen door zijn inzinkingen heen te praten."

Het onderzoek gaat voorlopig nog gewoon door. Over het hele jaar vinden marathons plaats, waaraan de proefpersonen zullen gaan meedoen. Daarnaast vormen ook de bloedbepalingen een belangrijk onderdeel van het totale onderzoek. Alle bevindingen worden ondertussen nauwkeurig bijgehouden; in de loop van 1987 hoopt Eugène Janssen het hele onderzoek afgerond te hebben.

Bart Brouwers

Halve Dagen

Joke Mooy (36) en Ineke Koier (39) zijn co-assistent voor halve dagen. Omdat de beide geneeskunde studenten geen kans zagen hun zware taken in het ziekenhuis te combineren met die van het moederschap, kwamen ze op het idee een stageplaats in tweeën te splitsen. De een werkt nu 's morgens, de ander 's middags en zodoende kan de opleiding toch volbracht worden, al is dat dan in het dubbele van de tijd, die er normaal voor wordt uitgetrokken. Het heeft wel de nodige moeite gekost om de opleiders in de verschillende vakgebieden voor het idee te winnen, maar nadat de afdeling interne geneeskunde over de brug was gekomen, volgde de rest ook snel. Eind 1984 begonnen de twee moeders in het Amsterdamse Burgerziekenhuis met hun 'deeltijdcoschappen' en inmiddels zijn de stages bij interne- en kindergeneeskunde met succes afgesloten. Joke Mooy: "Aanvankelijk waren de mensen met wie we werkten wat terughoudend, maar later sloeg dat juist om in een positieve houding. Het duurt met die halve dagen natuurlijk langer voor je goed ingewerkt bent, maar daarna heb je er wel langer profijt van." (Folia)

Imperium

Podiumpoëzie. Dat maakt het 'H.J. van der Bijl Imperium', een uit vijftien leden bestaand cultureel ensemble, dat met steeds wisselende bezettingen en een uiterst gevarieerd repertoire Amsterdam en omstreken met hun optredens vereert. Een eenheid is de groep niet. Een keer kon een voordracht zelfs niet doorgaan, omdat de leden -voor het grootste deel studenten- niet tot overeenstemming konden komen over het op te voeren programma en elkaar letterlijk naar de keel vlogen. Om dergelijke taferelen in het vervolg te voorkomen, heeft Van Der Bijl een nieuwe opzet in het leven geroepen: de voorstelling wordt voortaan gesplitst in zoveel delen als er die avond groepsle-

den zijn. Zo ging het pasgeleden ook in een Amsterdams cultureel cafe. Een viertal van het Imperium liet het publiek achtereenvolgens genieten van een diaprojectie over heremieten, een romantisch-expressionistische schildering van het nachtleven in de grote stad en een verzameling vreemde geluiden (met behulp van tong, tanden en wasa-crackers ten gehore gebracht). Met een enquête werd de zaak afgerond. Het publiek raakte weliswaar niet geïrriteerd, maar begon na vraag 287 toch wel zoetjesaan de zaal te verlaten. Precies op tijd, want even later was ook de spreker uitgeput. (Ad Valvas)

Gemisst

De inschrijvingstermijn is vorige week beëindigd, dus we kunnen er nu veilig over schrijven. Tussen 4 en 18 mei zal in Seoul een 'Miss World University Contest' plaatsvinden, waarvoor ook een Nederlandse afvaardiging werd verwacht. Die komt er echter niet en daarmee heeft de vrouwelijke helft van de Nederlandse universiteitsbevolking de kans gemist de wereldvrede een stuk dichterbij te brengen. Want dat was een van de achterliggende gedachten van Young Seek Choue Ph.D., chairman of the High Commission for Peace van de International Association of University Presidents. De toekomstige Miss World University zal om dit doel te bereiken een jaar lang aan een stuk vredesboodschappen moeten gaan uitdragen. Omdat hiervoor meer nodig is dan een leuk gezichtje en een stel mooie benen, wordt tijdens de verkiezingen niet slechts gezocht naar lichamelijk schoon, maar vooral ook naar "beauties of intelligence and moral nature throughout the world", zo beloofde Choue. De uiteindelijke winnares zal beloond worden met een geldbedrag van 10.000 dollar, hetgeen haar taken als vredesduif wellicht enigszins zal verlichten. (THT-Nieuws)

Christianne

Christianne Mattijssen, derdejaars rechten in Maastricht prijkte vrolijk lachend in NRC-Handelsblad. In de rubriek "De eerste fase" werd zij als De Studente Rechten geportretteerd door Margriet van Lith. Christianne kwam vanuit Bennekom helemaal in Maastricht studeren vanwege het onderwijssysteem. Ze werd aanvankelijk in Rotterdam geplaatst, maar zou liever nog een jaartje gewacht hebben, dan daar te moeten studeren. Christianne legt het specifieke van het Maastrichtse onderwijs uit. Jammergenoeg is lang niet iedereen zo enthousiast als zij. "De grootste groep studenten komt uit de regio en die hebben alleen voor Maastricht gekozen, omdat het zo dichtbij is. Zij weten vaak niet eens dat het systeem hier anders is", aldus Christianne. Ze vindt Limburg echt anders: "Als ik naar huis ging, zei ik altijd dat ik naar Nederland ging." Christianne signaleert groeiende mateheid onder studenten. Dat kan liggen aan de tweefasenstructuur: studenten hebben geen tijd meer voor iets anders dan studeren. Zelf is Christianne wel actief: fa-

culteitsraad, studievereniging, zingen, Tamil-project. "Hoeveel tijd je kwijt bent met studeren, ligt aan jezelf. De een leest één boek over een thema, de ander drie. Ik een, ja".

(NRC-Handelsblad)

Ambtsjubileum

"Dat ik hier mag staan, dank ik aan de God van ons leven en aan Abraham Kuiper. Ik ben opgegroeid aan de hand van Abraham Kuiper." Vorige week dinsdag vierde de 87-jarige prof. dr. D. Nauta zijn vijftigjarig jubileum als hoogleraar aan de Vrije Universiteit. Zoals het een theologische faculteit betaamt, werd het echter geen grote openbare plechtigheid, maar een informele bijeenkomst in de sfeer van een uitgebreide visite. De viering werd zelfs niet geopend met een gebed, al ontquam de jubilaris natuurlijk niet aan de traditionele toespraken. Nauta is, hoewel hij in 1968 met emeritaat ging, nog altijd actief op zijn terrein.

(Ad Valvas)

Schets 2000

De katholieke universiteit van Nijmegen trekt ten strijde tegen het enorme studentenverlies dat zich begint af te tekenen. Het beleidsplan dat het beeld van de universiteit moet opvijzelen heet "Schets 2000". Niet zozeer de cijfers als wel de inhoud krijgen hierin de aandacht. Vooral het onderwijs zal de komende jaren zich moeten aanpassen aan de eisen van de tijd: permanente educatie, korte opleidingen van maximaal twee jaar, in samenwerking met het HBO, meer bij- en nascholingsactiviteiten. Het academisch karakter staat hierbij niet voorop. Voor de exacte studierichtingen bepleit de nota uitbouw met technisch-wetenschappelijke richtingen, economie en bedrijfsbestuurskunde. Geld voor deze uitbouw is er niet. Daarom zal er ruimte gemaakt moeten worden binnen de bestaande middelen. Om de organisatie van het onderwijs te verbeteren wordt een "raamprogramma-orgaan" ingesteld. Dat geeft de faculteiten aanwijzingen over de programmering van hun onderwijs. (KUNieuws)

leenarts medibanda b.v.

lid "Orthobanda"

wycker brugstraat 12 - 6221 EC maastricht - telefoon 043-210349

- Detailhandel en groothandel in medische instrumenten en apparatuur.
- Ruime sortering in showroom.
- Speciale tarieven voor studenten.

Moonlight-cruise ja, studiefinanciering nee

Studieverenigingen vechten tegen de grote matheid

Van de drieduizend studenten, die de universiteit telt, is ongeveer een kwart lid van een studie- of faculteitsvereniging. Hoe jonger de faculteit, hoe groter de organisatiegraad van de studenten. Van de 220 economiestudenten is de helft lid van de faculteitsvereniging Hades. De juridische faculteit kan zich de weelde veroorloven van twee faculteitsverenigingen, Ouranos en Rechtsreeks, maar desondanks is twee derde van de studenten van geen van beiden lid. Ouranos telt 150 leden en de concurrent 120. Aan de Algemene Faculteit, waar Agora het bindmiddel tussen de gezondheidswetenschappers in de dop moet vormen, hebben dit jaar 175 studenten er wel en 600 studenten er niet een tientje voor over gehad om zich lid van de faculteitsvereniging te mogen noemen. Het moeilijkst ligt de situatie op de oudste en grootste faculteit, de medische. Van hieruit is de NSEM ontstaan, die de faculteit in de loop der jaren ontgroeid is. Deze grossier in raads- en commissiezetels houdt het midden tussen een vakbond en een partij voor de politiek alleraktiefsten onder de studenten. Drie jaar geleden heeft de NSVRL een poging gedaan om binnen de medische faculteit de tegenhanger van de NSEM te worden, zonder opvallend resultaat. Toch is het vuurtje blijven smeulen en op dit moment zijn enkele studenten bezig de NSVRL, inmiddels van een stichting in een vereniging veranderd, nieuw leven in te blazen als medische faculteitsvereniging. Op een woensdagmiddag werden bestuursleden van alle verenigingen opgetrommeld om zich te onderwerpen aan een collectief interview door vier Observant-redacteurs, André Cremer, Judith Habets, Jacques Herraets en Toine Houben. Dat leverde een aardige vergelijking op tussen de aanpak van de studentenbelangen door de diverse verenigingen. De een ziet meer in een harmonieuze borrel, de ander blijft bij het conflict-model uit de jaren zestig. Maar wat je ook doet, je blijft altijd zitten met een grote massa bij wie je het allemaal in de pet mag gooien. Wat bezielt dan nog een paar aktievelingen om zich uit te sloven voor die matte massa?

een bestuursfunctie te combineren met het lidmaatschap van een raad. "Wij hebben gemeend daar niet het platform voor te moeten zijn". Wat blijft er dan over voor een studievereniging? "Belangenbehartiging in de ruimst mogelijke zin van het woord", zegt Marian Moons. "Dat verdelen we in onderwijsverruimende activiteiten, zoals excursies naar de NAVO of naar Straatsburg, of een computercursus, en ontspanningsactiviteiten, zoals een moonlight-cruise of een nieuwjaarsborrel". Dat spreekt blijkbaar meer mensen aan dan de politiek geengedeerde activiteiten van de Rechtsreeks. Ouranos telt 150 leden, Rechtsreeks 120. Toch blijkt ook de a-politieke vereniging moeilijk buiten de politieke discussie te kunnen blijven. De excursie naar de NAVO, volgens de organisatoren het best bezette van alle uitstapjes, kan moeilijk gezien worden als een a-politieke activiteit. Volgens Henri Jacobs betekent het organiseren van de excursie geen politieke daad. "We organiseren wat de mensen interesseert en verder kijken we naar het onderwijselement. De excursie naar de NAVO is bijzonder leerzaam en

wordt altijd volgeboekt, dus waarom zouden we het niet doen?"

A-politiek

Ook de NSVRL kampt met een politieke last, ofschoon de vereniging zich niet als politieke club opwerpt. Wie herinnert het zich nog? Drie jaar geleden, toen de bouw van het academies ziekenhuis plotseling op losse schroeven gezet werd, wreef de NSEM zich in de handen: eindelijk was de Basisfilosofie recht gedaan. Met openlijke steun van de voorstanders van een nieuw academies ziekenhuis werd ijlings een tegenhanger van de NSEM opgericht, de NSVRL, die onmiddellijk een handtekeningactie ("Höb geer al gesjreeve?") organiseerde vóór nieuwbouw. Een duidelijke politieke achtergrond dus voor een vereniging, die nu de bewaking van de opleiding tot basisarts en algemene belangenbehartiging voorop stelt. Ivo Dullens haast zich om de "nieuwe vereniging NSVRL" duidelijk te onderscheiden van de "oude stichting NSVRL", die volgens hem wilde laten zien dat er ook nog andere studenten waren dan degenen die zich indertijd verzetten tegen de

nieuwbouw. De oude garde is er inmiddels uigestapt en de twaalf leden die de nieuwe vereniging nu telt wil zich niet met politiek bezighouden. "Telkens als je je mening uit, heeft dat een politiek tintje, maar dat gebeurt bij ons niet uit principe. Misschien was het toch beter geweest als we een andere naam gekozen hadden, maar de basis lag er nu eenmaal". Ondanks de afwijzing van politieke doelstellingen riep de vereniging onlangs in een stencil belangstellenden voor een raadszetel op zich bij haar aan te sluiten. "Dat is onderdeel van de belangenbehartiging in zijn algemeenheid", legt Dullens uit. Tot nu toe is zijn vereniging opgevallen met het organiseren van lezingen, die in de lijn liggen van de medicijnenstudie, maar van de overige doelstellingen is door tekort aan leden nog niet zoveel terecht gekomen.

Kritisch

Het verst in zijn doelstellingen gaat de NSEM. Volgens Cor Delahaye, rechtenstudent en lid van de universiteitsraad, schept het bepaalde verplichtingen als je stelt dat studenten tot kritische leden van de samenle-

ving moeten worden opgeleid. "Vandaar dat wij niet alleen stelling nemen in kwesties die binnen de universiteit spelen, maar ook daarbuiten, zoals de kruisraketten".

Voor alle andere verenigingen gaat dat te ver. Zelfs Rechtsreeks achtte het buiten haar terrein liggen om zich uit te spreken over de studiefinanciering. "We stonden allemaal wel achter het protest, maar uiteindelijk gaf het de doorslag dat het hier niet om een typisch facultaire kwestie ging", aldus Christianne Mattijssen. Het beste voelen de verenigingen zich thuis op het gebied van het onderwijs. Agora houdt iedere verandering van inhoud en doelstelling scherp in de gaten, de NSVRL is bezig een eigen onderwijscommissie in het leven te roepen en wie wat langer binnen de universiteit rondloopt, weet dat de NSEM'ers steeds als terriers de Basisfilosofie hebben bewaakt. Volgens Christianne Mattijssen valt er voor en door studenten een heleboel nuttig werk te doen op het gebied van het onderwijs. "Het is een tijdlang zelfs zo geweest dat de voorzitter van onze werkgroep onderwijs fungeerde als praetor voor ieder die met een probleem zat. Dat hebben we zelfs een beetje moeten afremmen, omdat het te zwaar werd voor de betreffende dame. En zelfs het bestuur van de faculteit of de Onderwijscommissie komt ons spontaan om advies vragen of men vraagt ons een hearing te organiseren over een belangrijk onderwerp".

Opporren

Als er iets over algemeen-maatschappelijke vraagstukken wordt georganiseerd, is de interesse veel minder, constateert iedereen. "Als we de student van 1986 vergelijken met die van twintig jaar geleden, zie je dat men vroeger veel meer bereid was tot actie en dat men wilde discussiëren over alles wat los of vast zat. De gemiddelde student van tegenwoordig is veel behoudender. Die springt niet meer op de barricades". Zo typeert Christianne het grote probleem waar iedereen mee te maken krijgt die zijn medestudenten wil opporren om zich ook eens te interesseren voor zaken die niet direct van belang zijn voor de studieresultaten. "Als we iets organiseren over euthanasie of abortus, krijg je weinig respons. Dat moeten de mensen die er mee te maken krijgen zelf maar uitzoeken: dat is de houding van de gemiddelde student, sterk gegeneraliseerd natuurlijk".

Zelfs in een beginnende faculteit als Economie is het moeilijk de studenten ergens warm voor te laten lopen, heeft Jeroen Duysens moeten vaststellen: "Met een poster lukt het al niet meer. Je moet minstens een rondje maken langs alle onderwijs-groepen om de mensen iets onder de aandacht te brengen en dat levert ook al weinig op".

Cor Delahaye, lid van de universiteitsraad namens NSEM, kan daarover meepraten: "Met de acties tegen de studiefinanciering hebben we wat mensen kunnen mobiliseren, maar toen stond iedereen het water tot de lippen". Dat vindt iemand anders erg overdreven: "Dat zou betekenen dat er in Maastricht 250 studenten studeren". En dus moet die opmerking gerelativeerd worden. Cor: "Tijdens de nacht van MAX, toen we het Hoofdgebouw bezet hebben uit protest tegen de studiefinancieringsplannen van Deetman, kwamen er tweehonderd studenten, terwijl er 1300 een beurs hebben. En ik moet toegeven dat ze niet zo zeer

Vervolg op pagina 6

Het bestuur van Agora, studievereniging van de Algemene Faculteit.

le bent jong en je wil wat. Kies maar: van de meer politiek georiënteerde NSEM en Rechtsreeks via het neutrale Agora naar de gezelligheid van Ouranos: van bezetting of forumavond naar moonlight-cruise. De animo waarop de verenigingen drijven lijkt evenzeer te liggen bij de organisatoren als bij de georganiseerden. Het streeft je ijdelheid als je een volle zaal trekt met een discussie over sportblessures, maar ook al blijven de stoelen vanaf de derde rij leeg, dan nog heb je de kliek van het organiseren gevoeld.

Politiek

De identiteit van de verenigingen draait vooral om de vraag of ze zich politiek willen engageren. NSEM en Rechtsreeks kiezen daar duidelijk voor: actiepunten onderbrengen in een programma, zetels in raden en commissies veroveren en dan zoveel mogelijk van die punten zien te verwezenlijken. Agora en Hades stellen zich bewust neutraal op. Volgens Richard Toeange, voorzitter van Agora, doen politieke stellingnames afbreuk aan de functie van de vereniging. "Wij houden ons in principe niet met politiek bezig, maar met belangenbehartiging, zoals het geven van voorlichting aan medestudenten over problemen die met de vorm en de inhoud van de studie te maken hebben". Als er een nieuwe opzet voor de bloktetsen in voorbereiding is, formuleert het bestuur geen eigen standpunt, maar organiseert het een discussiemiddag, waarvoor alle studenten van de faculteit worden uitgenodigd. Ook Hades opereert op een dergelijke manier, op uitdrukkelijke wens van het faculteitsbestuur. Jeroen Duysens en Hans Smorenburg zitten daar wel een beetje mee: "In de oprichtingsfase is er vanuit de faculteit heel duidelijk druk op ons uitgeoefend om in de maanden op te nemen, dat we ons niet met politiek bezighouden. Ik denk niet dat je goed aan belangenbehartiging kunt doen zonder politiek. Langs informele weg doe je daar toch aan, daar ontkom je niet aan. Ook al heb je geen afvaardigingen in raden of commissies, je onderhoudt natuurlijk wel contacten met raadsleden". Het standpunt van de faculteit is in zekere zin begrijpelijk: de studievereniging krijgt subsidie als zij garandeert voor iedereen toegankelijk te zijn en niet alleen voor een bepaalde politieke richting. Maar daarmee neemt zij wel een officieel tintje aan en verliest zij het karakter van een vakbond. "Als je je met politiek bezig wil houden, kun je dat altijd nog doen bij een vereniging die daar expliciet voor is opgericht, de NSEM bijvoorbeeld", zegt Jeroen Duysens. "Wij zijn nu nog een kleine faculteit en de vier studenten die in de raad zitten voelen zich vooral vertegenwoordigers van de hele groep, ondanks hun verschillende politieke voorkeuren. Maar ik kan me goed voorstellen, dat er straks binnen de faculteiten meerdere politieke stromingen duidelijk worden en dat er dan twee verenigingen ontstaan zoals bij de juristen".

In de Nieuwenhof vertegenwoordigt Rechtsreeks het politiek geëngageerde deel van de studenten, terwijl Ouranos er meer op gericht is de studie zo prettig mogelijk te laten verlopen. Volgens Henri Jacobs is het bij Ouranos zelfs verboden

Britse studenten ontdekken hemel op aarde in Maastricht

Opnieuw is een stap gezet in het uitwisselingsprogramma tussen de Maastrichtse rechtenfaculteit en die van het Engelse Lancaster. De beurt was nu aan twintig rechtenstudenten uit Lancaster, die tussen 17 en 25 maart in Maastricht te gast zijn geweest. De aanzet tot de samenwerking werd in 1984 gegeven door een informeel contact van prof. mr. J. Elders met de Faculty of Law te Lancaster.

Nadat eerder al een uitwisseling van enkele wetenschappers had plaats gevonden, staken in het najaar van 1985 tien vierdejaars studenten uit Maastricht over naar Engeland. Een maand lang draaiden zij mee in het Engelse onderwijs. De uitwisseling vervulde de rol van een keuzeblok. Heel anders van opzet was het tegenbezoek van de Engelse studenten. Het programma was niet ingebed in het Maastrichtse onderwijs. Lezingen, bezoeken, recepties en

tochtjes door het Limburgs landschap vormden de hoofdmoot. Het bezoek kreeg daardoor een wat vrijblijvend karakter. "Volgend jaar willen we dat anders doen", aldus Cees Waaldijk, een van de organisatoren. "We willen ze meer betrekken bij het Maastrichtse onderwijsstelsel, waardoor niet alleen sociale, maar ook academische contacten tussen de studenten gelegd worden."

Encouraging

Wat die sociale contacten betreft, liep het bezoek als een trein. De Maastrichtse cafe's waren een week lang bezet door de Britten. Het bezoekersaantal bij de lezingen liep drastisch terug. Op vrijdag werd een lezing zelfs afgelast, omdat er maar vier mensen kwamen opdagen. Het leven van de Maastrichtse student intrigeerden de Engelsen het meest, vooral de "riante" financiële positie. De beurzen in Engeland zijn lager dan hier. Bovendien kun je in de re-

gel slechts drie jaar op staatskosten studeren. Daarna moet je geld lenen, aldus een van de gasten. Ijskast, gasfornuis, teflex en stereo-installatie zijn volgens Britse begrippen onhaalbare luxe. En - wonder boven wonder - "Your rooms are too big", verzuchtte een van de bezoekers bij het zien van een kamer van twaalf vierkante meter. De woonvoorzieningen van Engelse studenten zijn niet riant. In Lancaster moet men het eerste jaar op de campus wonen. "Too much social control and too much noise", volgens een van de studenten. De rest van de studietijd kan men op kamers wonen. De gemeente Lancaster doet weinig op het gebied van studentenhuisvesting. Studenten zijn dus afhankelijk van de particuliere markt. De huren zijn vergelijkbaar met die in Maastricht, maar de kamers een stuk kleiner. Ook bij het zien van de facultaire voorzieningen, met name de

audiovisuele middelen, was de verbazing groot. "Encouraging", noemden de Britten de situatie van de Maastrichtse student. Jammer alleen, dat er geen popgroepen op de faculteit worden uitgenodigd. Dan was studeren hier een hemel op aarde.

Organisatie

De organisatie van dit eerste Engelse bezoek verliep niet vlekkeloos. Cees Waaldijk: "We waren te laat begonnen. Daardoor konden bezoeken aan een aantal Europese instellingen niet meer worden georganiseerd. Jammer, want "Maastricht als balkon van Europa" was een van de redenen voor de uitwisseling." Er dreigden ook te weinig studenten te zijn, die als gastvrouw/-heer wilden optreden. Een oproep daarvoor was verschenen in Observant. "Misschien ook wat laat. Volgend jaar willen we het via de onderwijsgroepen doen, zodat het de studenten rechtstreeks bereikt," aldus Cees. Gelukkig kwam er hulp van

een aantal wetenschappers en studenten van andere faculteiten.

Tegenbezoek

In november gaat weer een groep vierdejaars uit Maastricht naar Lancaster. Waarom dat verschil in lengte tussen de twee bezoeken? Cees Waaldijk: "Allereerst is er het taalprobleem. Onze studenten kunnen de werkgroepen en colleges daar zonder problemen volgen. Hier moeten ze worden aangepast aan het bezoek, want dat verstaat uiteraard geen Nederlands. Dat kan soms problemen opleveren bij de juridische terminologie. Bovendien is het Engels recht ook voor Nederlanders van belang. Omgekeerd geldt dat in veel minder mate. Voor de Engelsen ligt hier het accent dan ook veel meer op vergelijking van de situatie en op internationaal en Europees recht. Ondanks de kinderziektes van de organisatie, gaan we wat ons betreft door met de uitwisseling." Al is het alleen maar om de Maastrichtse student het gevoel te geven, dat studeren hier nog zo gek niet is.

Toine Houben/Lucia Geurts

Vijftien beroepsopleidingen mogen in september beginnen

Maar vijftien van de 43 beroepsopleidingen die de universiteiten bij de minister hebben aangemeld om in september van start te gaan, krijgen een startsubsidie. Met die vijftien is slechts 5,75 miljoen gulden gemoeid van de in totaal 20 miljoen die over 1986 voor beroepsopleidingen beschikbaar was. In de jaren tot en met 1990 is er voor de beroepsopleidingen in totaal 150 miljoen gereserveerd.

Naast de 150 miljoen voor de beroepsopleidingen bestemt de minister ook 35 miljoen - afkomstig uit het Vernieuwingsfonds TVC - voor wat hij noemt "geconcentreerde AIO-begeleiding", de nieuwe term voor wat tot voor kort met "centers of excellence" werd aangeduid.

Een en ander staat in de notitie "Planvorming postdoctorale opleidingsactiviteiten", die minister drs. W.J. Deetman naar de Tweede Kamer heeft gezonden.

Dat slechts vijftien van de 43 beroepsopleidingen per september gesubsidieerd en wel van start kunnen, is op zich niet verbazend: bij eerdere gelegenheden had de minister al laten weten, uiterst selectief te werk te zullen gaan. Maar zoals Deetman in de HO-kamer begin maart al zei: de opleidingen die nu niet op het lijstje van vijftien voorkomen, blijven wel in de race om op een latere datum van start te gaan. Bijvoorbeeld per 1 januari 1987, wanneer Deetman de tweede lichting beroepsopleidingen wil laten beginnen.

Het belangrijkste criterium om per september een startsubsidie te krijgen, is de mate waarin de financiering van die opleiding na vijf jaar overgenomen kan worden door een ander dan O&W. In de notitie toont

de minister zich ontevreden over de waslijst van 43 opleidingen, die de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU) hem toezond: de meeste van die 43 zouden "maar ten dele aan de gestelde criteria voldoen", en bovendien zonder enige selectie op een lijst terechtgekomen zijn. Dat laatste klopt in elk geval, want de VSNU heeft enkel op een rijtje gezet welke opleidingen per september startklaar kunnen zijn - wat iets heel anders is dan aan kwaliteits- of zelfbekostigingsnormen voldoen. De kritiek van de Onderwijsraad (die Deetman verweet enkel formele criteria aan te leggen maar geen inhoudelijke eisen te stellen, en ook niet aan te geven met welke maatstaf je maatschappelijke behoefte en belang meet) legt de minister eigenlijk naast zich neer: als een opleiding na vijf jaar zichzelf kan bekostigen, dan is dat voldoende bewijs dat er aan die opleiding ook echt behoefte is, schrijft hij. Waarbij hij het Postacademisch Onderwijs (PAO) als voorbeeld noemt.

Kwaliteit kan in theorie echter ook aanwezig zijn bij beroepsopleidingen waarvan onzeker is of ze na vijf jaar kostendekkend zijn. In dat geval moet die kwaliteit dan langs andere weg worden beargumenteed: door aan te tonen dat de docenten uitstekend zijn. Wat de organisatievorm van de beroepsopleidingen betreft, is de minister teruggekomen van zijn eenduidige voorkeur voor de stichting. Naast de stichtingsvorm wordt in de nu verschenen nota in elk geval ook gewezen op het fenomeen PAO-orgaan, dat in de conceptnotitie nog niet genoemd werd. De minister wil geen regels opleggen hoe een beroepsopleiding organisatorisch vorm moet krijgen, maar acht een goede regeling wel een positieve indicatie voor een startsubsidie.

Onveranderd in de notitie is het percentage van de totale kosten dat gesubsidieerd kan worden: 40 procent. Daarbij wordt uitgegaan van een docent/student-verhouding van 1 op 20. Mochten de werkelijke kosten van een beroepsopleiding hoger uitvallen dan die norm, dan kunnen de subsidiebedragen worden bijgesteld - maar meer dan 40 procent kan het niet worden.

Esther Hageman/UP

Studieverenigingen

(vervolg van pagina 5)

kwamen om te discussiëren, maar om het feestje, dat we georganiseerd hadden".

Tevreden

Ook de acties tegen de afbraak van de studentenvoorzieningen trokken bitter weinig deelnemers, wordt opgemerkt. Marian Moons van Ouranos heeft een mogelijke verklaring voor de geringere actiebereidheid van de jaargang 1986: "Misschien zijn de studenten veel meer tevreden dan twintig jaar geleden. Men heeft weinig behoefte om bezwaar te maken tegen de huidige situatie". Of zou het misschien zo zijn dat er te

genwoordig veel minder bereidheid is om voor een ander op te komen, omdat je met de dreiging van werkloosheid en andere ellende boven je hoofd genoeg met jezelf te stellen hebt, klinkt het van de andere kant van de tafel. Harro Spitsbergen, coming man in de U-raad voor de NSEM, ziet het probleem nog dichterbij liggen: "In de tweefasenstructuur kun je nauwelijks nog voor andere dingen dan voor je studie aandacht hebben. Daar stel je al je activiteiten op in".

André Cremer
Judith Habets
Toine Houben
Jacques Herraets

In geval van nood telefoon uitbreken

De universiteit heeft oog voor onze veiligheid. Stel je voor: je neemt de lift in de Economie-vleugel van het Hoofgebouw, maar tussen de tweede en derde verdieping blijf je steken. Je drukt op de alarm-knop en wacht. Verrek, het is waar ook: de portier is naar huis gegaan en heeft de lift uitgeschakeld. Dan maar de telefoon gepakt, die speciaal voor dat soort noodgevallen is ingebouwd. Ingebouwd, zei U. De PTT heeft zijn werk wel erg letterlijk opgevat. Dat wordt de technische dienst van de PTT om daar een euveldaad te begaan. Om te voorkomen dat de universiteit op die manier in opspraak raakt, zijn er maatregelen getroffen: het toestel is twee centimeter lager gehangen.

studium generale

Bulletin

Jaargang 4, nr. 6

Een uitgave van
Studium Generale
Rijksuniversiteit
Limburg

Versijnt 6 maal per jaar

Nieuwe Westeuropese zwart-wit fotografie

Toelichting op de tentoonstelling

Vanaf donderdag 10 april tot donderdag 15 mei a.s. organiseert Studium Generale in samenwerking met fotoclub Contrast een tentoonstelling over nieuwe ontwikkelingen binnen de zwart-wit fotografie in West-Europa. De tentoonstelling is samengesteld door Lorenzo Merlo. Voor het eerst wordt deze collectie thans in West-Europa gepresenteerd. De tentoonstelling bestaat uit 107 foto's van 29 fotografen uit 14 landen. Plaats: Universiteitsbibliotheek.

Het werk van een aantal Europese fotografen welke rond de eeuwwisseling zijn geboren, is in feite synoniem geworden aan Europese fotografie. Naar alle schijn heeft het werk van Atget, Cartier-Bresson, Kertész en Moholy-Nagy tot gevolg gehad dat ongelukkigerwijs de resultaten van latere generaties slechts in de schaduw zijn gesteld.

De hier gepresenteerde collectie introduceert een aantal volledig nieuwe tendensen. De populariteit van de documentaire stijl die bijvoorbeeld het werk van Cartier-Bresson zo sterk kenmerkt, neemt, enige uitzonderingen daargelaten, naar het lijkt af. Wij zien daarentegen, aangezien foto's niet meer in eerste instantie voor journalistieke doeleinden worden gebruikt maar ook als kunstvoorwerpen op zich, een opzienbarende verfijning van de ambachtelijkheid.

Verscheidene van de kunstenaars ontvingen tenminste een deel van hun opleiding in de Verenigde Staten en ofschoon hun werk over het algemeen geen rechtstreekse Amerikaanse invloed vertoont, kunnen wij spreken van een zekere kruisbestuiving.

"Deze uitermate interessante ontmoeting tussen realisme en subjectivisme" aldus Lorenzo Merlo, "tussen de koude traditie van Cartier-Bresson en de verwarrende vrijheid bij Les Krims, Ralph Gibson en Duane Michaels heeft een gezonde vernieuwing tot gevolg gehad die de nieuwe generatie van Europese fotografen - die niet langer gebonden zijn aan het verleden - om zich meer bezig te houden met het construeren van een nieuwe werkelijkheid. Heden ten dage zien wij een open uitwisseling tussen Europese landen en de Verenigde Staten mede omdat er veel nieuwe fotogaleriën in Europa zijn bijgekomen".

Verscheidene van de meer behoudende fotografen uit de tentoonstelling, zoals de Portugees Luiz Carvalho of de Fransman Hervé Rabot, blijven de oudere esthetiek van de straatfotografie trouw. Aan de andere kant van het spectrum benadert de Nederlander Paul den Hollander het medium als een avontuur met een eigen inhoud, erop gericht om er werk aan te onttrekken dat onafhankelijk is van de tirannie van het onderwerp en vrij van toespelingen op voorafgaande fotografie. Zijn grofkorrelige 35-mm werk brengt een belangstelling in zuivere vormgeving en textuur, in fotografie, als fotografie tot uitdrukking.

Minstens drie kunstenaars wijden zich geheel aan nachtelijke landschappen. De Duitser Philip Sholz Ritterman beschouwt het sombere aangezicht van de industriële architectuur 's nachts, waarbij hij zich veel moeite getroost om de interessante kanten op te sporen zoals tegenstellingen tussen de akelige gloed van schoorstenen en spreidlichten enerzijds en donkere straten, rangeerterreinen en vage massa's van fabrieken en kantoorpanden

anderzijds. Op dezelfde wijze gebruikt de Belg Gilbert Fastenaekers een groot formaat camera om uit lege straten en slapende appartementen, die verstopt zijn in de fluweelzachte kleurschakeringen van de bijna volledige duisternis, figuren tevoorschijn te halen. Hard en scherp onthult de camera bladeren die fonkelen van licht uit verborgen bronnen. De camera neemt waar wat wij met onze ogen kunnen zien maar ook nog datgene waartoe alleen de camera, dankzij de techniek, in staat is.

De Zwitserse fotograaf Jacques Pugin gaat nog verder. Hij gebruikt de mogelijkheden van de geopende sluiters 's nachts door een flitslicht te laten bewegen. Het mysterieuze lint van licht strijkt over het landschap, pauzeert bij gelegenheid om, met niet nalatende vastberadenheid de contouren van vormen die het onderweg tegenkomt te schetsen. In een geval krult het om een naakt figuur en een boom, waarbij het beide aan elkaar verbindt. De toeschouwer krijgt het verrassende gevoel getuige te zijn geweest van de tussenkomst van een bovennatuurlijke kracht.

In een beduidend aantal werken die hier worden getoond treffen wij een weloverdacht gebruik van symbolen aan. Deze zijn ofwel ontworpen aan de stad of de natuur, ofwel in de te controleren ruimte van de studio ontworpen, ofwel ontleend aan de tucs welke het gebruik van het medium fotografie zelf met zich brengt. Die vindingen creëren een andere versie van de werkelijkheid zoals wij die uit het normale, alledaagse leven kennen. Voorzichtig concluderen wij dat er een wijd verspreide hang bestaat naar boodschappen en beweringen, of zij nu dubbelzinnig of ondubbelzinnig zijn, een hang naar foto's waarbij het primair gaat om inhoud boven de vorm. Sommige

hiervan schijnen in onze ogen bedacht, gemaakt of ouderwets te zijn, andere geraffineerd en nieuw. Waarschijnlijk bevestigen deze bijdragen meer dan wat dan ook het duurzame belang van een vitaal humanistische traditie in Europa, een traditie die een middel vindt om toespelingen op het verleden in het heden te bevatten.

De Spanjaard Toni Catany componeert stillevens door natuurlijke en kunstmatige objecten bij elkaar te brengen: bloemen en kant, bloemen en oude foto's, geborduurde engelen en de schelp van een zeeegel. Deze persoonlijke combinaties (met bijzondere aandacht voor de uiteindelijke afdruk) roepen momenten van

openbaring of nostalgie op en zij geven de kijker een lyrisch, ja zelfs dierbaar gevoel van tijd die draait en voorbij gaat.

De foto's van John Demos uit Griekenland zijn gevuld met kortstondige ogenblikken van een andere soort. De titel van zijn boek, *The Greece That Is Passing*, zet ons op het spoor van zijn preoccupatie. Zijn lange sluitertijden resulteren in afbeeldingen van straten vol vage en spookachtige dansers, muzikanten en voetgangers. Demos goochelt met het medium en de tijdelijkheid van zijn transparante menselijke objecten en de duurzaamheid van de oude straten waarop zij lopen en dansen te suggereren.

Een samenwerking tussen Diana Blok en Marlo Broekmans, die in Nederland werkzaam zijn, verkent op een toneelachtige wijze geposeerde scènes welke zich afspelen voor een donkere sensuele achtergrond van zachte draperingen. In hun versie van het eerbiedwaardige thema van *Death and the Maiden* spelen beide vrouwen, als model en als portrettist, lesbische en satanische episoden van gestyleerde, haast victoriaanse erotiek. De resultaten lijken op uitsneden die de tijd bevroren of op stills uit films.

De geposeerde, theatrale objecten van de Finse Tuija Lindström kijken met de zekerheid van acteurs in de camera. De individuen in haar portretten projecteren eerder een karakterrol dan dat zij een persoonlijkheid onthullen. De Zweedse Denise Grünstein die wellicht wat minder zelfbewust te werk gaat, achtervolgt poëtische visioenen van de menselijke gestalte welke door het landschap wordt omstrengeld. Zij verzacht en bevekt haar lijnen en kleurschakeringen in de donkere kamer waarbij zij deze een zachte, schilderachtige kwaliteit geeft die wij met negentiende eeuwse fotografie associëren. De Nederlander Harm Botman verwijst eveneens naar een eerdere periode. Zijn dubbele beelden van vogels en modelvliegtuigen roepen dagen uit de kindertijd en het tijdperk van stereoskopische plaatjes op.

De fantasieën van de Fransman Olivier Perderix, een van de jongere deelnemers, brengt een bijna Freudiaanse sexualiteit tot uitdrukking, die wederom volledig is bepaald in de studio en de donkere kamer. Perderix kiest voor een zachte verlichting en orkestreert details die wijzen op de zeer zichtbare ingreep van de fotograaf als toneelmeester. De encenseringen van de Belg John Vink daarentegen geven een

Lezingen:

Naast de fotografietentoonstelling zal er een lezingencyclus worden gehouden in de collegezaal van de Rechtenfaculteit Zwingerput 4. Het programma van deze cyclus is als volgt:

Woensdag 16 april
Fotografie en samenleving:
over de functie van fotografie in de samenleving, de verschillende visies van fotografen en de context van de foto
door: Jan Coppens, docent fotografie aan de Academie St. Joost te Breda

Woensdag 23 april
Is fotografie kunst?
over de terreinafbakening tussen beeldende kunst en fotografie
door: Willem K. Coumans, recensent te Maastricht en redacteur van "Foto"

Dinsdag 6 mei
Het gelaat versus het portret
over portretfotografie
door: Philip Mechanicus, fotograaf te Amsterdam

De lezingen beginnen steeds om 20.00 uur, de toegang is gratis.

Limburgse componisten nú

In een samenwerkingsverband tussen de Stichting Intro, het Maastrichts Conservatorium en het Studium Generale is er de afgelopen maanden een project tot stand gekomen op het gebied van de moderne gecomponeerde muziek van Limburgse componisten. Doel van dit project is om de in Limburg werkende componisten uit hun isolement te halen en meer onder de aandacht van het publiek te brengen. Hopelijk kan hiermee een start worden gegeven aan een ontwikkeling die ertoe leidt dat hun werken vaker worden uitgevoerd en dat er van de kant van de overheden meer opdrachten worden verstrekt. Voor het Studium Generale komt daar nog bij dat hiermee verder invulling gegeven kan worden aan haar wensen om enerzijds een rol te vervullen ten behoeve van het H.B.O. in de regio, i.c. het Maastrichts Conservatorium, en om anderzijds activiteiten te organiseren op het gebied van de schone kunsten.

Het programma is mede mogelijk gemaakt door subsidies van de Provincie Limburg, de K.R.O., de Stichting Gaudeamus, de Gemeente Maastricht en de K.N.P. De projectgroep bestond uit Henri Delnooz (Maastrichts Conservatorium), Paul Coenjaerts (Stichting Intro) en Jacques Reiners (Studium Generale).

In het navolgend artikel van de hand van de muzikrecensent van het Limburgs Dagblad, Jos Frusch, wordt nader ingegaan op de achtergrond van de hedendaagse componisten in Limburg in het algemeen en van de participerende componisten in het bijzonder.

Zonder overdrijving kan worden gesteld, dat "Limburgse componisten nu" een uniek project genoemd kan worden. Voor het eerst werken Limburgse componisten - componisten die in Limburg werken en leven wel te verstaan - samen om hun gezamenlijke problemen aan te pakken, om zich te presenteren en te manifesteren en zodoende uit hun isolement te komen. Waar vroeger geprobeerd werd d.m.v. een individuele strijd de eigen composities een maatschappelijke functie te geven is het nu een collectieve aanpak, die, vanuit een gemeenschappelijkheid van omstandigheden en randvoorwaarden ontstaan, een einde moet maken aan een historisch gegroeide situatie, waarin de componist het moeilijk heeft zich een plaats in de maatschappij te verwerven: anno 1986 zijn er geen componisten in Limburg die van het componeren alleen kunnen leven. In vele gevallen worden zij onderbetaald of zelfs in het geheel niet betaald voor een opdracht. Het is voor hen extra moeilijk een plaats te verwerven in het vaste circuit van opdrachten en uitvoeringen: het merendeel van de opdrachten komt in de Randstad terecht. Er bestaat nog steeds een kloof tussen componisten enerzijds en uitvoerders en luisteraars

anderzijds. De overheden stimuleren nog steeds niet voldoende die initiërende activiteiten, die de vernieuwende aspecten van de eigentijdse muziek onder de aandacht van het publiek moeten brengen.

Aangezien cultuur niet alleen datgene is wat zich afspeelt binnen de Randstad, ligt hier een speciale verantwoordelijkheid voor de regionale overheden. Het spreekt vanzelf, dat alleen dan hieraan structureel kan worden gewerkt, wanneer de handen in elkaar gelagen worden, wanneer door een gezamenlijke aanpak elkaars belangen worden behartigd.

"Limburgse componisten nú" is geenszins uit de lucht komen vallen. Reeds enige jaren is er in Limburg "iets in beweging" wat de hedendaagse muziek betreft: componisten, die pionerend de confrontatie aan durven gaan, musici, die zich bezig houden met hedendaagse muziek, organisatoren, die zich niet bij voorbaat afzijdig opstellen tegenover dit fenomeen, ja zelfs ensembles en instellingen, die zich gaan toeleggen op hedendaags repertoire. Musici als Peter Soeters, Jos Kamp, en Tonic Ehlen, ensembles als Contrainet en Studium Chorale en de Maastrichtse stichting

Intro zijn bekende en veelzeggende voorbeelden in dit verband.

Het feit dat zich acht studenten van de compositieklass van het Maastrichts Conservatorium tijdens dit project presenteren, mag zeker iets bijzonders worden genoemd, zeker gezien het feit dat het lange tijd helemaal niet mogelijk was compositie aan het Maastrichts Conservatorium te studeren. Matti Niël, de eerste docent compositie aan het Maastrichts Conservatorium, die zelf in Wenen bij Webern had gestudeerd, gaf de eerste jaren alleen hoofdvak theorie, waardoor b.v. Henri Delnooz genoodzaakt was zijn studies voort te zetten in Brussel en Boedapest.

Het waren John Slangen (1980) en Willem Dragstra (1983) die voor het eerst een compositie-opleiding aan dit instituut voltooiden. Inmiddels is compositie een hoofdvak geworden door drie docenten: Henri Delnooz, Willem Dragstra en Robert Heppener. Deze proberen voor iedere leerling (in totaal zijn het er veertien) een zo individueel mogelijk programma te ontwikkelen, waarbij een belangrijke plaats is ingeruimd voor het contact tussen de componist en zijn uitvoerders. Want juist daar ligt

Verhuizing bureau SG

Vanaf 1 maart jl. is het bureau Studium Generale verhuisd van de vierde verdieping van de tuinvleugel van het hoofgebouw naar het voormalige gouvernementsgebouw aan de Bouillonstraat. Het telefoonnummer is eveneens gewijzigd. Thans is het bureau te bereiken onder de volgende nummers: (043) 887777, toestel 219 (Juni Dassen) en 366 (Jacques Reiners).

Publikaties

Regelmatig geeft Studium Generale bij lezingencyclus en andere activiteiten documentatiemappen en catalogi uit. De volgende mappen en catalogi zijn nog verkrijgbaar bij het bureau:
Ze hant slecht het doava, jemaat, over voormalige mijnwerkers (7,50);
Constructieve kunst (2,50)
Jan Siebelink (2,50)
Lezingen seksualiteit (4,00)
Hubert Lampro (2,50)
Willem Draakman (2,50)
Celine (1,00)
Seksualiteit en handicap (1,00)
Vredesproblematiek en gezondheidszorg (4,00)
Voor nadere informatie over inhoud en wijze van bestellen kunt u bellen met het bureau.

studium generale

Plaats: Bonnetantencolplex, Bonnetantenstraat 4 te Maastricht

Openingsdagen: Maandag t/m vrijdag van 8.00 uur tot 21.30 uur, Zaterdag van 8.00 uur tot 13.00 uur.

De toegang is gratis.

Dit bulletin verschijnt als bijlage bij de Observant. T.b.v. Studenten van het HBO in Maastricht wordt het via de diverse HBO-instituten verspreid.

Geïnteresseerden buiten de universiteit en het HBO in Maastricht kunnen het SG-bulletin op verzoek toegesonden krijgen.

Vormgeving: Annetiek Kusters

bepaalde voorkeur aan voor het ontdekken van het voorkomen van zijn themata buitenshuis. Terwijl de mate waarin Vink tussenbeide komt niet duidelijk is (wij zijn ons altijd terstond bewust van de aanwezigheid van de fotograaf) schijnt zijn werk grappen uit te halen met de ideeën van de Amerikaanse fotograaf Lee Friedlander. Vink werkt met 35-mm en zijn foto's staan lang stil bij verscheidene metaforen voor gevangenschap of opsluiting: muren, muilbanden, broeken, tuertouwen en hokken. Op wellicht de meest spontane en gedenkwaardige foto zien wij een lachend meisje dat voor een groepje adolescente jongens staat. De jongens gebaren van achter een glazen afscheiding als vissen, gevangen in een kom.

Zowel de Engelsman Martin Parr als de Duitser Jaschi Klein steunen op voorvallen uit de wereld die hen omringt, voor het vinden van interessant en welluidend fotografisch materiaal. Deze toepassing die voor de onervarende desastreus kan zijn, vraagt een scherp aangezet vermogen, beter nog instinct om het volmaakt voorbijgaande moment af te bakken en te bevriezen. Een van Parr's favoriete en misschien wel meest succesvolle formules heeft betrekking op de opzettelijke schaalverwarring, die hij bereikt met een groothoeklenz. Bij het

fotograferen van bewegende of stilstaande figuren tegen een nabije horizon (bijvoorbeeld de helling van een heuvel, van boven of van onder gezien) kan hij de camera hen zeer effectief laten vangen in platte vlakken. Een opname toont een man, een vrouw, een koe en een toren geplaatst op verschillende afstand van elkaar, echter op de

foto lijkt het of ze dichter bij elkaar zijn dan in werkelijkheid. Alle elementen op de foto krijgen een enigszins eigenaardige, ondefinieerbare dimensie. Een ander voorbeeld brengt een renpaard dat galopeert langs het strand op soortgelijke wijze terug tot speelgoedproporties. De resultaten zijn intus allegorisch, rakend aan

Tentoonstelling De vernissage zal op donderdag 10 april a.s. om 20.00 uur plaatsvinden in het Bonnetantencolplex, met een openingswoord door Lorenzo Merlo, Stichting Amsterdam Foto.

een sprookjesachtige magie. Bijna al het werk van Parr verspreidt een sterke verhalen geur, alsof de beelden illustraties zijn bij ongeschreven verhalen.

Het talent van Jaschi Klein ligt in het vinden van figuren, of in actie of in rust, met een sterk compositorische werking. Zij lijkt haar resultaat te bereiken door een intuïtief weten hoe ze het beste zowel de hoeken als het centrum van de lijst kan vullen. Haar ontroerende opname van een groep Arabische vrouwen balanceert tussen rust en spanning, licht en donker, visuele feiten en emotionele raadsels. Een andere foto, gemaakt voor Egyptische pyramides vangt het moment waarop een verschrikte paard steigert. Schitterend contrasteren een heiligenbeeld en een immens lege zandvlakte met de plotselinge onverwachte aktie in de hoek van de foto.

Natuurlijk zijn er opmerkelijke uitzonderingen op de uitgesproken betrokkenheid met een subjectieve inhoud. De Westduitser Klaus Frahm, om er een te noemen, concentreert zich in het grootste deel van zijn werk op de vorm, waarbij de camera manipuleert om afgedrukte beelden een exotische mediterrane sfeer, maar de cactus en de palmbos in twee van deze platte, geometrische tableaux van absoluut vertikale- en horizontale lijnen te produceren, elementen die geëxtraheerd zijn uit architectonische motieven. Figuren verschijnen incidenteel en de

inhoud is tot een minimum beperkt. De artiest lijkt er afkerig van mogelijke afleidingen van zijn pure visuele interesses te introduceren. Inderdaad, de indrukwekkende manier waarop hij omgaat met negatief en afdruk beheert de aandacht en dwingt ons stil te staan bij tonzetting en vlakverdeling. De resultaten benadrukken de verschijningsvorm boven een diepere bedoeling.

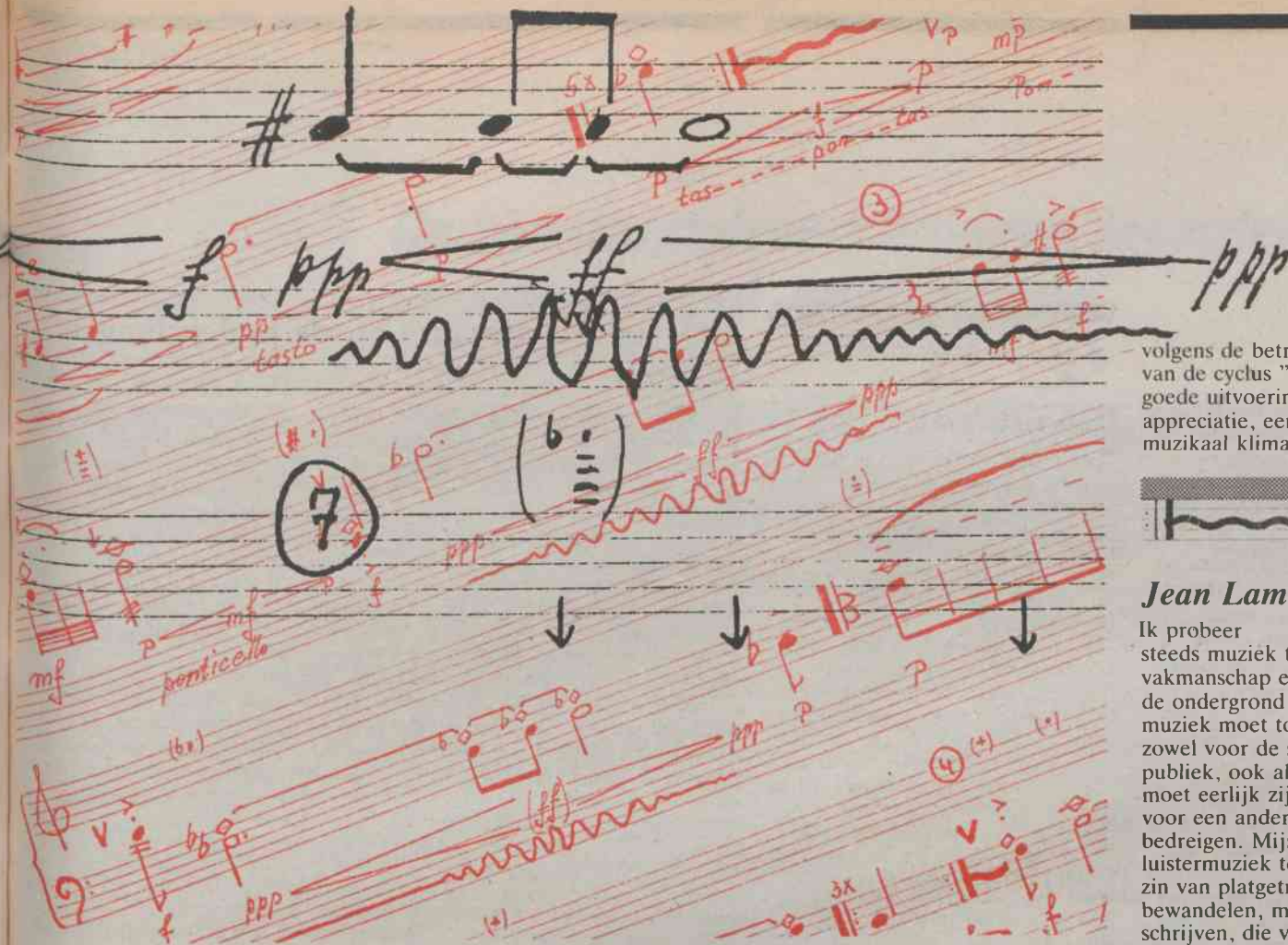
Die Oostenrijker Branco Lennart geeft blijk van een eveneens koude benadering, door te kiezen voor een stijl die ons bewust maakt van de triomf van de techniek. Zijn met zorg uitgewerkte opnames van een tuin binnenshuis, een Alpenuitzicht, en het ingewikkelde netwerk van wilgetakken in de lente, zijn niet alleen studies van structuren en karakters maar ook commentaren op de manier waarop de camera het wezen van wat zich ervoor bevindt kan vergroten.

Die Italiaan Giovanni Tavano plaatst zijn opnames met een pretentieloze eenvoud in een kader van bijzondere afmeting. De getinte afdrucken bezitten een exotische mediterrane sfeer, maar de cactus en de palmbos in twee van deze sterke structuren staan voor wat ze zijn en niet meer. Ze zijn veel meer objecten ter beschouwing dan vertrekpunten voor de verbeelding. Tenslotte moet worden opgemerkt dat de meer dan 100 foto's uit deze

collectie iets laten zien, dat veel complexer en niet zo eenvoudig te definiëren is als een homogene esthetiek die gemakshalve geëतिकeteerd kan worden met "Europees". Veel foto's laten de verschillende invloeden zien van de landen waar de artiesten vandaan komen. Enkele van die invloeden zijn uitsluitend geografisch en kunnen worden waargenomen of beschouwd als variaties van licht die in Europa voorkomen. Noordelijk en zuidelijk licht geven elk hun eigen inheemse toon. De schemerige belichting die de fotografie van de Noorse Anne Christine Eek karakteriseert, vertegenwoordigt waarschijnlijk de lange Scandinavische nacht. Martin Parr's licht filtert door de dichte nevelen en mist van landelijk Engeland.

"Vandaag de dag" zo merkt Merlo op, "laat elk Europees land zijn artistieke traditie meer bewust zien: Spanje met zijn barokke surrealisme, België en Nederland met hun fantastisch realisme, Frankrijk met zijn esthetisch humanisme, Engeland met zijn nadruk op geschiedenis en Duitsland met zijn voorliefde voor vormen...Thans is alles toegestaan en behoort niets strikt toe aan een persoon,.... toch blijft er een lange weg te gaan".

Brian R. Kologe (vertaling: Jacques Reiners)

volgens de betrokkenen het begin van de cyclus "nieuwe compositie, goede uitvoering, groter begrip en appreciatie, een meer vruchtbaar muzikaal klimaat".

Jean Lambrechts

Ik probeer steeds muziek te maken, goed vakmanschap en techniek moet er de ondergrond van zijn. Mijn muziek moet toegankelijk zijn, zowel voor de speler als voor het publiek, ook als ze moeilijk is. Je moet eerlijk zijn, voor jezelf en voor een ander, je moet niemand bedreigen. Mijn tendens is om luistermuziek te maken; niet in de zin van platgetreden paden bewandelen, maar muziek schrijven, die vooral door zijn sfeer voor geïnteresseerden een aanknopingspunt biedt. Zonder mij daarbij klakkeloos aan te passen aan de publieke smaak. Alle middelen zijn goed voor dit doel. Zelfs met tonaliteit valt er nog veel te doen". Om zeker te zijn van een goede uitvoering, schrijft Jean Lambrechts het liefst voor heel bepaalde musici, maar ook de amateur vergeet hij niet: "Je moet zorgen, dat de muziek uitvoerbaar

blijft voor deze mensen. Ze moet technisch haalbaar zijn en de musiceervreugde proberen te behouden, hoe modern ze ook is. Kortom, ze moet voor hen verstaanbaar zijn". Voor welke uitvoerders Jean Lambrechts ook schrijft, de instrumentatie speelt een heel belangrijke rol in zijn muziek. "Het instrumenteren is essentieel in mijn werk. Dat komt voort uit de Franse school. Ik denk volledig instrumentaal. Als je aan een taal doet, denk je in die taal. Ik denk in instrumenten. Misschien is dat een van de redenen, waarom instrumentalistenvoldoening vinden in het uitvoeren van mijn muziek. Is je muziek goed voor het instrument geschreven, dan zal de instrumentalist meer goeieid zijn en word je veel gespeeld. Zo simpel is dat".

Het emotionele, de expressie schrijft Jean Lambrechts met een hoofdletter. Het verstandelijke hanteert hij vooral bij de vormgeving: "Het is het allermoeilijkst op de vorm vat te krijgen en te behouden. Het moet een organisch geheel worden. Het verstand is er, om de emotie in toom te houden. Het idee moet zomaar komen, langzaam wordt het duidelijker en gaat zijn eigen wil, dus ook zijn eigen structuur en materiaal bepalen. Ieder onderwerp stelt zo zijn eigen wetten".

Redactieadres
Bureau Studium Generale RL
Bouillonstr. 3,
Te verdieping, K 1225
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Telefoon: 043-887777 Toestel 2191366
Bureau:
Jacques Reiners (hoofd)
Juil Dassen
Redactie:
Juil Dassen
Jacques Reiners

april | mei

donderdag 10 april	Bonnelantencolplex 20.00 uur
opening tentoonstelling	"Nieuwe westeuropese zwart-wit fotografie" door Lorenzo Merlo

donderdag 10 april t/m	Bonnelantencolplex
woensdag 14 mei	"nieuwe westeuropese zwart-wit fotografie"
tentoonstelling	

dinsdag 15 april	Stedelijke Muziekschool 20.00 uur
concert	Werken van compositie-leerlingen van het Maastrichts Conservatorium

woensdag 16 april	Collegezaal Nieuwenhof 20.00 uur
lezing	Fotografie en samenleving, door Jan Coppens

dinsdag 22 april	Stedelijke Muziekschool 20.00 uur.
concert	Composities van R. Heppener, W. Dragstra, J. Slangen

woensdag 23 april	Collegezaal Nieuwenhof 20.00 uur
lezing	Is fotografie kunst? door Willem K. Coumans

dinsdag 29 april	Stedelijke Muziekschool 20.00 uur
concert	Première van composities van H. Delnooz, W. Dragstra, R. Heppener en J. Slangen

dinsdag 6 mei	Collegezaal Nieuwenhof 20.00 uur
lezing	Het gelaat versus het portret, door Philip Mechanicus

dinsdag 13 mei	Stedelijke Muziekschool, 20.00 uur
concert	Composities van H. Delnooz, J. Lambrechts, M. Niël

Lokaties	Bonnelantencolplex	Stedelijke Muziekschool
Collegezaal in den Nieuwenhof	Bonnelantencolplex	St. Maartenspoort 2,
Zwingelpoort 4,	Maastricht.	Maastricht.
Maastricht		

Limburgse componisten nú

In een samenwerkingsverband tussen de Stichting Intro, het Maastrichts Conservatorium en het Studium Generale is er de afgelopen maanden een project tot stand gekomen op het gebied van de moderne gecomponeerde muziek van Limburgse componisten. Doel van dit project is om de in Limburg werkende componisten uit hun isolement te halen en meer onder de aandacht van het publiek te brengen. Hopelijk kan hiermee een start worden gegeven aan een ontwikkeling die ertoe leidt dat hun werken vaker worden uitgevoerd en dat er van de kant van de overheden meer opdrachten worden verstrekt. Voor het Studium Generale komt daar nog bij dat hiermee verder invulling gegeven kan worden aan haar wensen om enerzijds een rol te vervullen ten behoeve van het H.B.O. in de regio, i.c. het Maastrichts Conservatorium, en om anderzijds activiteiten te organiseren op het gebied van de schone kunsten.

Het programma is mede mogelijk gemaakt door subsidies van de Provincie Limburg, de K.R.O., de Stichting Gaudeamus, de Gemeente Maastricht en de K.N.P. De projectgroep bestond uit Henri Delnooz (Maastrichts Conservatorium), Paul Coenjaarts (Stichting Intro) en Jacques Reiners (Studium Generale).

In het navolgend artikel van de hand van de muziekrecensent van het Limburgs Dagblad, Jos Frusch, wordt nader ingegaan op de achtergrond van de hedendaagse componisten in Limburg in het algemeen en van de participerende componisten in het bijzonder.

Zonder overdrijving kan worden gesteld, dat "Limburgse componisten nu" een uniek project genoemd kan worden. Voor het eerst werken Limburgse componisten - componisten die in Limburg werken en leven wel te verstaan - samen om hun gezamenlijke problemen aan te pakken, om zich te presenteren en te manifesteren en zodoende uit hun isolement te komen. Waar vroeger geprobeerd werd d.m.v. een individuele strijd de eigen composities een maatschappelijke functie te geven is het nu een collectieve aanpak, die, vanuit een gemeenschappelijkheid van omstandigheden en randvoorwaarden ontstaan, een einde moet maken aan een historisch gegroeide situatie, waarin de componist het moeilijk heeft zich een plaats in de maatschappij te verwerven: anno 1986 zijn er geen componisten in Limburg die van het componeren alleen kunnen leven. In vele gevallen worden zij onderbetaald of zelfs in het geheel niet betaald voor een opdracht. Het is voor hen extra moeilijk een plaats te verwerven in het vaste circuit van opdrachten en uitvoeringen: het merendeel van de opdrachten komt in de Randstad terecht. Er bestaat nog steeds een kloof tussen componisten enerzijds en uitvoerders en luisteraars

anderzijds. De overheden stimuleren nog steeds niet voldoende die initiërende activiteiten, die de vernieuwende aspecten van de eigentijdse muziek onder de aandacht van het publiek moeten brengen.

Aangezien cultuur niet alleen datgene is wat zich afspeelt binnen de Randstad, ligt hier een speciale verantwoordelijkheid voor de regionale overheden. Het spreekt vanzelf, dat alleen dan hieraan structureel kan worden gewerkt, wanneer de handen in elkaar geslagen worden, wanneer door een gezamenlijke aanpak elkaars belangen worden behartigd.

"Limburgse componisten nú" is geenszins uit de lucht komen vallen. Reeds enige jaren is er in Limburg "iets in beweging" wat de hedendaagse muziek betreft: componisten, die pionerend de confrontatie aan durven gaan, musici, die zich bezig houden met hedendaagse muziek, organisatoren, die zich niet bij voorbaat afwijzend opstellen tegenover dit fenomeen, ja zelfs ensembles en instellingen, die zich zijn gaan toeleggen op hedendaags repertoire. Musici als Peter Soeters, Jos Kamp, en Tonie Ehlen, ensembles als Contrait en Studium Chorale en de Maastrichtse stichting

Intro zijn bekende en veelzeggende voorbeelden in dit verband.

Het feit dat zich acht studenten van de compositieklas van het Maastrichts Conservatorium tijdens dit project presenteren, mag zeker iets bijzonders worden genoemd, zeker gezien het feit dat het lange tijd helemaal niet mogelijk was compositie aan het Maastrichts Conservatorium te studeren. Matti Niël, de eerste docent compositie aan het Maastrichts Conservatorium, die zelf in Wenen bij Webern had gestudeerd, gaf de eerste jaren alleen hoofdvak theorie, waardoor b.v. Henri Delnooz genoodzaakt was zijn studies voort te zetten in Brussel en Boedapest.

Het waren John Slangen (1980) en Willem Dragstra (1983) die voor het eerst een compositie-opleiding aan dit instituut voltooiden. Inmiddels is compositie een hoofdvak geworden in Maastricht. Het wordt gegeven door drie docenten: Henri Delnooz, Willem Dragstra en Robert Heppener. Deze proberen voor iedere leerling (in totaal zijn het er veertien) een zo individueel mogelijk programma te ontwikkelen, waarbij een belangrijke plaats is ingeruimd voor het contact tussen de componist en zijn uitvoerders. Want juist daar ligt

studium

Plaats: Bonnefantencomplex,
Bonnefantenstraat 4 te Maastricht

Openingsdagen: Maandag t/m
vrijdag van 8.00 uur tot 21.30 uur
Zaterdag van 8.00 uur tot 13.00
uur

De toegang is gratis.

Dit bulletin verschijnt als bijlage bij de Observant. T.b.v. Studenten van het HBO in Maastricht wordt het via de diverse HBO-instituten verspreid.

Geïnteresseerden buiten de universiteit en het HBO in Maastricht kunnen het SG-bulletin op verzoek toegezonden krijgen.

Vormgeving:
Annemiek Kusters

bepaalde voorkeur aan voor het ontdekken van het voorkomen van zijn themata buitenshuis. Terwijl de mate waarin Vink tussenbeide komt niet duidelijk is (wij zijn ons altijd terstond bewust van de aanwezigheid van de fotograaf) schijnt zijn werk grappen uit te halen met de ideeën van de Amerikaanse fotograaf Lee Friedlander. Vink werkt met 35-mm en zijn foto's staan lang stil bij verscheidene metaforen voor gevangenschap of opsluiting: muren, muilbanden, broeken, tuiertouwen en hokken. Op wellicht de meest spontane en gedenkwaardige foto zien wij een lachend meisje dat voor een groepje adolescente jongens staat. De jongens gebaren van achter een glazen afscheiding als vissen, gevangen in een kom.

Zowel de Engelsman Martin Parr als de Duitser Jaschi Klein steunen op voorvallen uit de wereld die hen omringt, voor het vinden van interessant en welluidend fotografisch materiaal. Deze toepassing die voor de onervarene desastreus kan zijn, vraagt een scherp aangezet vermogen, beter nog instinct om het volmaakt voorbijgaande moment af te bakken en te bevriezen. Een van Parr's favoriete en misschien wel meest succesvolle formules heeft betrekking op de opzettelijke schaalverwarring, die hij bereikt met een groothoeklens. Bij het

fotograferen van bewegende of stilstaande figuren tegen een nabije horizon (bijvoorbeeld de helling van een heuvel, van boven of van onder gezien) kan hij de camera hen zeer effectief laten vangen in platte vlakken. Een opname toont een man, een vrouw, een koe en een toren geplaatst op verschillende afstand van elkaar, echter op de

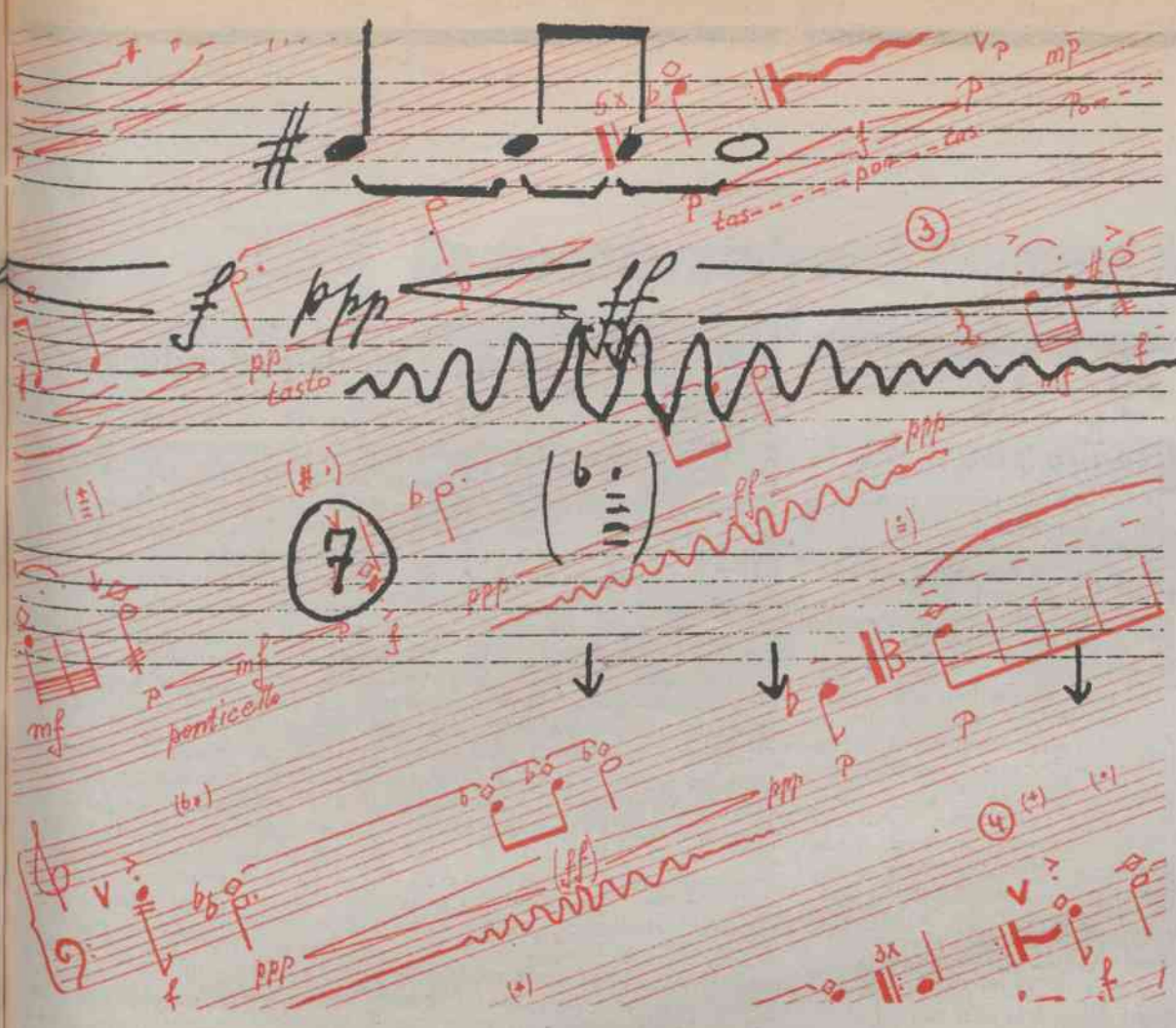
foto lijkt het of ze dichterbij elkaar zijn dan in werkelijkheid. Alle elementen op de foto krijgen een enigszins eigenaardige, ondefinieerbare dimensie. Een ander voorbeeld brengt een renpaard dat gallopeert langs het strand op soortgelijke wijze terug tot speelgoedproporties. De resultaten zijn intens allegorisch, rakend aan

Tentoonstelling
De vernissage zal op donderdag 10 april a.s.
om 20.00 uur plaatsvinden in het
Bonnefantencomplex, met een
openingswoord door Lorenzo Merlo,
Stichting Amsterdam Foto.

een sprookjesachtige magie. Bijna al het werk van Parr verspreidt een sterk verhalende geur, alsof de beelden illustraties zijn bij ongeschreven verhalen.

Het talent van Jaschi Klein ligt in het vinden van figuren, of in actie of in rust, met een sterk compositorische werking. Zij lijkt haar resultaat te bereiken door een intuïtief weten hoe ze het beste zowel de hoeken als het centrum van de lijst kan vullen. Haar ontroerende opname van een groep Arabische vrouwen balanceert tussen rust en spanning, licht en donker, visuele feiten en emotionele raadsels. Een andere foto, gemaakt voor Egyptische pyramides vangt het moment waarop een verschrikt paard steigert. Schitterend contrasteren een heiligenbeeld en een immens lege zandvlakte met de plotselinge onverwachte actie in de hoek van de foto.

Natuurlijk zijn er opmerkelijke uitzonderingen op de uitgesproken betrokkenheid met een subjectieve inhoud. De Westduitser Klais Frahm, om er een te noemen, concentreert zich in het grootste deel van zijn werk op de vorm, waarbij de camera manipuleert om platte, geometrische tableaux van absoluut verticale- en horizontale lijnen te produceren, elementen die geëxtraheerd zijn uit architectonische motieven. Figuren verschijnen incidenteel en de

volgens de betrokkenen het begin van de cyclus "nieuwe compositie, goede uitvoering, groter begrip en appreciatie, een meer vruchtbaar muzikaal klimaat".

Jean Lambrechts

Ik probeer steeds muziek te maken, goed vakmanschap en techniek moet er de ondergrond van zijn. Mijn muziek moet toegankelijk zijn, zowel voor de speler als voor het publiek, ook als ze moeilijk is. Je moet eerlijk zijn, voor jezelf en voor een ander, je moet niemand bedreigen. Mijn tendens is om luistermuziek te maken; niet in de zin van platgetreden paden bewandelen, maar muziek schrijven, die vooral door zijn sfeer voor geïnteresseerden een aanknopingspunt biedt. Zonder mij daarbij klakkeloos aan te passen aan de publieke smaak. Alle middelen zijn goed voor dit doel. Zelfs met tonaliteit valt er nog veel te doen". Om zeker te zijn van een goede uitvoering, schrijft Jean Lambrechts het liefst voor heel bepaalde musici, maar ook de amateur vergeet hij niet: "Je moet zorgen, dat de muziek uitvoerbaar

blijft voor deze mensen. Ze moet technisch haalbaar zijn en de musiceervreugde proberen te behouden, hoe modern ze ook is. Kortom, ze moet voor hen verstaanbaar zijn". Voor welke uitvoerders Jean Lambrechts ook schrijft, de instrumentatie speelt een heel belangrijke rol in zijn muziek. "Het instrumenteren is essentieel in mijn werk. Dat komt voort uit de Franse school. Ik denk volledig instrumentaal. Als je aan een taal doet, denk je in die taal. Ik denk in instrumenten. Misschien is dat een van de redenen, waarom instrumentalistenvoldoening vinden in het uitvoeren van mijn muziek. Is je muziek goed voor het instrument geschreven, dan zal de instrumentalist meer geboeid zijn en word je veel gespeeld. Zo simpel is dat".

Het emotionele, de expressie schrijft Jean Lambrechts met een hoofdletter. Het verstandelijke hanteert hij vooral bij de vormgeving: "Het is het allermoeilijkst op de vorm vat te krijgen en te behouden. Het moet een organisch geheel worden. Het verstand is er, om de emotie in toom te houden. Het idee moet zomaar komen, langzaam wordt het duidelijker en gaat zijn eigen wil, dus ook zijn eigen structuur en materiaal bepalen. Ieder onderwerp stelt zo zijn eigen wetten".

Verhuizing bureau SG
Vanaf 1 maart jl. is het bureau Studium Generale verhuisd van de vierde verdieping van de tuinvleugel van het hoofdgebouw naar het voormalige gouvernementsgebouw aan de Bouillonstraat.
Het telefoonnummer is eveneens gewijzigd. Thans is het bureau te bereiken onder de volgende nummers:
(043) 887777, toestel 219 (Juul Dassen) en 366 (Jacques Reiners).

Publikaties

- Regelmatig geeft Studium Generale bij lezingencycli en andere activiteiten documentatiemappen en catalogi uit. De volgende mappen en catalogi zijn nog verkrijgbaar bij het bureau:
Ze hant slecht jef daova jemaat, over voormalige mijnwerkers (7,50);
Constructieve kunst (2,50)
Jan Siebelink (2,50)
Lezingen seksualiteit (4,00)
Hubert Lampo (2,50)
Willem Brakman (2,50)
Celine (1,00)
Seksualiteit en handicap (1,00)
Vredesproblematiek en gezondheidszorg (4,00)
Voor nadere informatie over inhoud en wijze van bestellen kunt u bellen met het bureau.

ngenerale

Redactieadres
Bureau Studium Generale RL
Bouillonstr. 3,
1e verdieping, K 1225
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Telefoon: 043-887777 Toestel 2191366
Bureau:
Jacques Reiners (hoofd)
Juul Dassen
Redactie:
Juul Dassen
Jacques Reiners

inhoud is tot een minimum beperkt. De artiest lijkt er afkerig van mogelijke afleidingen van zijn pure visuele interesses te introduceren. Inderdaad, de indrukwekkende manier waarop hij omgaat met negatief en afdruk beheerst de aandacht en dwingt ons stil te staan bij toonzetting en vlakverdeling. De resultaten benadrukken de verschijningsvorm boven een diepere bedoeling.
De Oostenrijker Branco Lennart geeft blijk van een eveneens koele benadering, door te kiezen voor een stijl die ons bewust maakt van de triomf van de techniek. Zijn met zorg uitgewerkte opnames van een tuin binnenshuis, een Alpenuitzicht, en het ingewikkelde netwerk van wilgetakken in de lente, zijn niet alleen studies van structuren en karakters maar ook commentaren op de manier waarop de camera het wezen van wat zich ervoor bevindt kan vergroten.
De Italiaan Giovanni Tavano plaatst zijn opnames met een pretentieloze eenvoud in een kader van bijzondere afmeting. De getinte afdrukken bezitten een exotische mediterrane sfeer, maar de cactus en de palmboom in twee van deze sterke studies staan voor wat ze zijn en niet meer. Ze zijn veel meer objecten ter beschouwing dan vertrekpunten voor de verbeelding. Tenslotte moet worden opgemerkt dat de meer dan 100 foto's uit deze

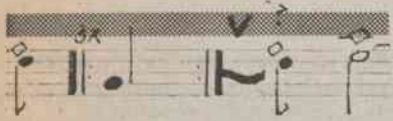
collectie iets laten zien, dat veel complexer en niet zo eenvoudig te definiëren is als een homogene esthetiek die gemakshalve geëtiketteerd kan worden met "Europees". Veel foto's laten de verschillende invloeden zien van de landen waar de artiesten vandaan komen. Enkele van die invloeden zijn uitsluitend geografisch en kunnen worden waargenomen of beschouwd als variaties van licht die in Europa voorkomen. Noordelijk en zuidelijk licht geven elk hun eigen inheemse toon. De schemerige belichting die de fotografie van de Noorse Anne Christine Eek karakteriseert, vertegenwoordigt waarschijnlijk de lange Scandinavische nacht. Martin Parr's licht filtert door de dichte nevelen en mist van landelijk Engeland.
"Vandaag de dag" zo merkt Merlo op, "laat elk Europees land zijn artistieke traditie meer bewust zien: Spanje met zijn barokke surrealisme, België en Nederland met hun fantastisch realisme, Frankrijk met zijn esthetisch humanisme, Engeland met zijn nadruk op geschiedenis en Duitsland met zijn voorliefde voor vormen... Thans is alles toegestaan en behoort niets strikt toe aan een persoon... toch blijft er een lange weg te gaan".
Brian R. Kologe
(vertaling: Jacques Reiners)

april | mei

- donderdag 10 april**
opening tentoonstelling
- donderdag 10 april t/m**
woensdag 14 mei
tentoonstelling
- dinsdag 15 april**
concert
- woensdag 16 april**
lezing
- dinsdag 22 april**
concert
- woensdag 23 april**
lezing
- dinsdag 29 april**
concert
- dinsdag 6 mei**
lezing
- dinsdag 13 mei**
concert

- Bonnelantent complex 20.00 uur
"Nieuwe westeuropese zwart-wit fotografie" door *Lorenzo Merlo*
- Bonnelantent complex
"nieuwe westeuropese zwart-wit fotografie"
- Stedelijke Muziekschool 20.00 uur
Werken van compositie-leerlingen van het Maastrichts Conservatorium
- Collegezaal Nieuwenhof 20.00 uur
Fotografie en samenleving, door *Jan Coppens*
- Stedelijke Muziekschool 20.00 uur.
Composities van R. Heppener, W. Dragstra, J. Slangen
- Collegezaal Nieuwenhof 20.00 uur
Is fotografie kunst? door *Willem K. Coumans*
- Stedelijke Muziekschool 20.00 uur
Première van composities van H. Delnooz, W. Dragstra, R. Heppener en J. Slangen
- Collegezaal Nieuwenhof 20.00 uur
Het gelaat versus het portret, door *Philip Mechanicus*
- Stedelijke Muziekschool, 20.00 uur
Composities van H. Delnooz, J. Lambrechts, M. Niël

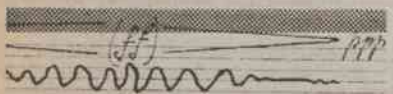
Lokaties Collegezaal in den Nieuwenhof Zwingelpul 4, Maastricht.	Bonnelantentcomplex Bonnelantentstraat 4, Maastricht.	Stedelijke Muziekschool St. Maartenspoort 2, Maastricht.
--	--	---

Willem Dragstra

"Er is te weinig ruimte voor kunst in het maatschappelijk denken, zeker in deze technologische tijd. De maatschappij is niet muzisch gericht en dat betekent voor ons componisten, dat componeren aan een soort junglewet onderworpen wordt. De maatschappij is a-muzikaal, ze gaat niet uit van kunst. Dat heeft weer te maken met de consumptiegedachte, waarbij het accent op de handelswaar is komen te liggen". Uit deze en andere in het verloop van het gesprek gedane uitspraken blijkt duidelijk, dat Willem Dragstra zich bewust is van de maatschappelijke- en politieke aspecten, die bij zijn functioneren als componist een rol spelen. Een situatie, waaraan hij zich heeft leren aanpassen en waarin hij zijn eigen weg gevonden heeft: "Als componist moet je voor je mening staan, je innerlijk gevoel en integriteit hangt daarvan af. Dat betekent dat je politiek onafhankelijk moet zijn. Ik pleit dan ook voor non-conformisme. Het vraagstuk van politiek is het vraagstuk van macht, het dictaat van een minderheid, een elite. Politiek bezig zijn betekent bezig zijn met macht en daarmee wil ik niets te maken hebben. Dat is een heel bewuste keuze. Ik besef immers maar al te goed, dat het maatschappelijke succes als componist ook afhankelijk is van je politiek diplomatieke vaardigheden".

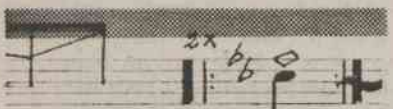
Willem Dragstra, een individualistisch kunstenaar, die ook wat zijn stijl betreft niet in een bepaald vakje wil worden gestopt. "Er is binnen het kader van de seriële muziek, die ontstaan is in het tijdvak na de W.O. II, een heel scala van onderzoek verricht. Daar kunnen wij nu vrijer gebruik van maken. Ik vraag mij wel steeds de geloofwaardigheid van mijn muziek af. Hoe geloofwaardiger zij is, des te toegankelijker wordt ze. Bovendien moeten de contouren simpel hoorbaar zijn, bijvoorbeeld een ritme, dat terugkomt of een toon, die blijft liggen. De waarde van een werk zit echter in een andere dimensie, in alles wat zich achter deze 'voorgevel' afspeelt. In de muzikale diepgang dus. Mijn intuïtie is daarbij een steeds belangrijker rol gaan spelen. Ik ervaar tijdens het componeren telkens weer, dat het werk langzaam maar zeker een eigen wil krijgt. De muziek gaat zo een leven leiden. Er kan zelfs iets anders uitkomen, dan je oorspronkelijk van plan was. Daarom moet je extra kritisch zijn op je werk".

Robert Heppener

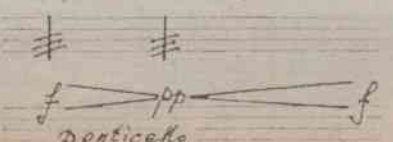
Robert Heppener, een veel gespeeld componist, maar zeker ook een graag beluisterd kunstenaar. "Ik heb mij altijd als doel gesteld, iets te schrijven dat over het voetlicht de mens bereikt. Ik wil iets meedelen en vraag mij daarbij af kan men mij volgen? Dat is een technisch probleem, geen artistiek credo. Ook probeer ik mijn muziek steeds een emotionele lading mee te geven. Men heeft mij wel verweten, dat ik op het publiek schreef. Dat is niet zo, tenminste niet in de zin van de dingen, vergemakkelijken ten koste van de kracht van de muziek. Maar wel iets

moeilijks eenvoudig proberen uit te leggen en dat is een vorm van techniek. De luisteraar van de andere kant moet zich laten bescapen, hij moet een bepaalde honger, een zekere nieuwsgierigheid hebben om nieuwe dingen proberen te ontdekken. Een actieve vorm van luisteren dus, waardoor hij een stuk echt gaat beleven". De muziek van Robert Heppener wordt in zijn algemeenheid gekenmerkt door een zekere hang naar tonale verbanden. "Van huis uit heb ik wel een bepaald tonaal centrum gehad, een soort verwijde tonaliteit. Het is bij mij in ieder geval echter niet zo, dat muziek zonder tonaliteit niet bestaat. Voor mij is het belangrijk te weten welke werking mijn muziek moet hebben. Je moet daarbij een feeling hebben voor de spanningsboog, die je wilt vullen: de afweging van volumes, spanningen en lengtes. Mijn muziek moet ervan getuigen, dat ze gegroeid is en niet geconstrueerd".

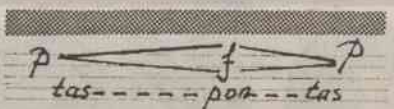
Matti Niël

Uitgangspunt voor de muziek van Niël - instrumentale kamermuziekliederen, werken voor orgel, cantates, symphonische werken en een opera - is de bron van alle kunstmuziek: de mysterieuze en verborgen overgang van West-Europese eenstemmigheid naar meerstemmigheid, die hij in verband probeert te brengen met zijn eigen muziek. "De complexe structuur van de boventonen trekt mij enorm aan. Die is essentieel voor de muziek. Hij bepaalt het karakter en de spanning. Iedere toon klinkt daardoor anders, afhankelijk van zijn functie en ruimte. Dat is het mooie van de muziek. Iedere noot, ieder accoord moet daarom minstens dubbelzinnige betekenis hebben". De levensloop van Matti Niël toont een onverklaarbare drang naar het muziekcentrum Wenen. "Toen ik zes jaar was hoorde ik de Wiener Sangerknaben. Ik wist toen, dat ik naar Wenen zou gaan. Die manier van muziekmaken trok mij enorm aan. Midden-Europeanen hebben dat. Toen ik op mijn twintigste naar Wenen ging wist ik dat daar op muziekgebied het uiterste van die tijd zat. Na het eerste gesprek met Webern dacht ik: 'of hij is gek of hij heeft het'. Hij heeft mij ook het besef gegeven, dat je er met techniek alleen niet komt. Hij zei tegen mij: "het zal een paar jaar duren voor wij elkaar begrijpen". Het was ook bij Webern, dat Niël zijn filosofie over het lesgeven ontwikkelde: "Muziek is iets anders dan alleen weten en aframmelen. Het gaat om een levende traditie, die gecultiveerd moet worden, niet om het overbrengen van feitelijkheden. Je kunt in feite maar heel weinig leren, misschien zelfs niets. Wet is bij de muziek niet zo van, ik weet het of ik weet het niet. Je moet het wezen van de muziek proberen te doorgronden. Een vraag als: "Wat is tijd in de muziek" bijvoorbeeld, is essentieel. Dat is heel iets anders dan een techniek aanleren".

Henri Delnooz

"Het proces van denken in tonen gaat bij mij altijd door, ook wanneer ik een boek lees of iets anders doe: ik ben steeds dubbel bezig", antwoordt Henri Delnooz, gevraagd naar de tijdstippen waarop hij componeert en hoe het compositieproces bij hem verloopt. "Het is als kijken door een verrekijker die verkeerd staat ingesteld. Het scherp stellen is een heel langzaam proces, waarbij een aanvankelijk vage gestalte steeds duidelijker en concreter wordt. Ik schrijf soms weken niets op, als ik dan de eerste noot opschrijf, is dat een stap in een proces, dat al lang aan de gang was". Bij dat proces houdt Henri Delnooz overigens geen rekening met de luisteraar: "Ik doe geen muzikale concessies, ik houd alleen rekening met mijn eigen voorstelling en zoek de daarvoor noodzakelijke techniek. Ik componeer bijvoorbeeld vanuit een seriële achtergrond en probeer dat consequent vol te houden, maar niet tot de dood erop volgt. Structuur en techniek zijn middelen, geen doel. Wanneer de luisteraar die structuur kan waarnemen, dan begin ik aan mezelf te twijfelen. Naar mijn muziek luisteren moet een geestelijke activiteit blijven; de laatste fase van het compositieproces gebeurt in het hoofd van de luisteraar".

John Slangen

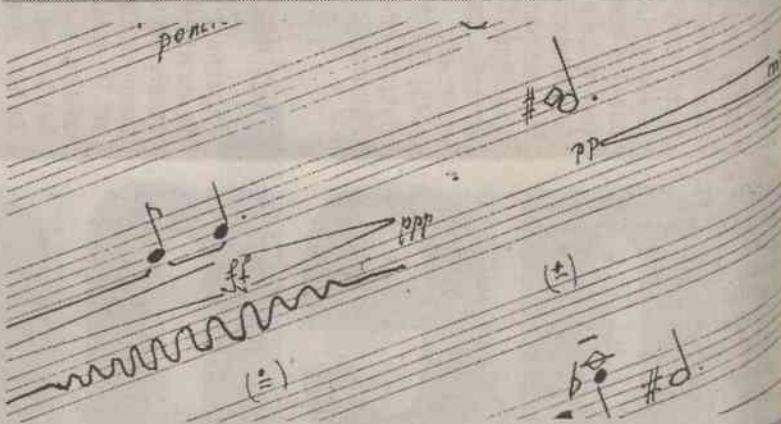
"De wereld is één mysterie, tenminste voor mij. Het is moeizaam over componeren te praten, ik kan er alleen van getuigen. Getuigen onder meer d.m.v. mijn composities. Uiteindelijk weet ik niet waarom ik het zo doe. Bij componeren moet je steeds kiezen. Waarom je een bepaalde mogelijkheid kiest, weet ik niet. Ik heb er alleen de ervaring bij dat dat, op dat moment de goede keuze is". Worden van John Slangen, die zijn filosofische achtergrond nog eens duidelijk onderstrepen. "De filosofische kant van mijn leven en van mijn functioneren is inderdaad erg belangrijk voor mij", zegt deze 35-jarige componist. "Anders was ik allang afgebrand. Je moet sterk zijn, wie zit er nu op mijn composities te wachten? Als talent alleen voldoende was...".

In het werk van John Slangen speelt de verhouding tussen het gevoelsmatige en het verstandelijke element een heel essentiële rol. Zijn hele levensfilosofie wordt door deze lijn gemarkeerd. "Het rationele element is de kruk, die nodig is om te lopen. Maar het gaat niet om die kruk zelf, het gaat om het lopen. Het wezenlijke is, dat de muziek je moet raken, iets moet doen met je gevoel. Als iedereen die naar mijn muziek luistert, die muziek meemaakt en haar beleeft, dan heeft ze die functie, die ik erg belangrijk vind. Dit speelt een hele grote rol bij mijn componeren. Tien jaar geleden dacht ik dat de ratio voor mij de belangrijkste bron van ervaring moest zijn. Nu ben ik in staat die grenzen te zien. Er blijven alleen mysteries over. Componeren is voor mij dan ook een vorm van bewustzijn, maar dan in de zin van wat je rationeel niet meer kunt bevatten".

Het conservatorium en de hedendaagse muziek

Het kan een tegenstelling lijken als wij "conservatorium" tegenover zijn betekenis van bewaren (behouden) evengoed willen vertalen met vernieuwen (ontwikkelen). Dat wij daarbij constateren dat vernieuwing juist extra waarde aan het andere toevoegt. Sinds jaar en dag hebben mensen van jong tot oud en van alle rangen en standen zich in deze contreien bezig gehouden met actief musiceren. Dit kon uitstekend verbonden worden aan de manifestatie van meer cultuurgoed en bewoog zich daarmee dan ook dichtbij of veraf van huis. Het kon daardoor evengoed jaren stilstaan of zich ineens snel ontwikkelen. Maar hoe dan ook, het is er steeds en het plant zich voort in zijn muzikale genen. Naarmate het isolement meer doorbroken wordt kan het talent nog beter gedijen in zijn ontwikkeling. Het begint met het reproduceren van het bestaande: aanvankelijk "wel aardig" tot tenslotte "opvallend goed" maar dan blijft het niet bij. Want een dergelijk klimaat is ook uitermate geschikt voor het vernieuwen. En het ontstaat. Eerst voorzichtig verkennend door een enkeling, daarna volgen er meer. En ook zij volgen het proces van ontwikkeling: het toevoegen van nieuwe, andere waarden aan het bestaande. Dit is niet iets wat je in de kunst wilt wegdrücken. Je wilt het juist hoorbaar maken voor velen en daarbij evenzeer verstaanbaar. Je zoekt daartoe naar wegen waar dan ook. De combinatie met het eerder genoemde element van reproductie geeft de wil en de mogelijkheid aan dit zo goed mogelijk te doen. Op dat moment blijkt de schijnbare tegenstelling tussen oud en nieuw die extra mogelijkheid te bieden aan het scheppende en verklankende individu. In de jarenlange groei van het conservatorium van Maastricht heeft deze ontwikkeling zich nadrukkelijk ingezet en kunnen de resultaten ook tot klinken worden gebracht. Wij prijzen ons gelukkig dat ons daartoe de mogelijkheden worden geboden, dat wij klankborden hebben kunnen vinden om ons in deze ontwikkeling te bevestigen. Hierbij is zeker dat het enthousiasme van ontwerper en uitvoerder garant staat voor een professionele aanpak, waarbij zowel het conservare als het renovare in één consensus hoorbaar aanwezig is.

Hans Besseling, directeur Maastrichts Conservatorium.

Het programma:

Het programma bestaat uit vier avonden met concerten, lezingen en inleidingen. De concerten vinden plaats in het auditorium van de Stedelijke Muziekschool te Maastricht. Alle avonden worden geopend met een korte lezing door Dr. H. van Dijk, docent aan het Maastrichts Conservatorium. Hij zal daarbij ingaan op de geschiedenis en het maatschappelijk functioneren van componisten in deze regio. In het Maastrichts Conservatorium en de Stedelijke Muziekschool is in dezelfde periode een kleine tentoonstelling ingericht van partituren en handschriften van hedendaagse componisten.

Het concertgedeelte ziet er als volgt uit:

Dinsdag 15 april:
Rik Debie trio voor fluit, klarinet en fagot Frans Gulikers "Spiegels" op tekst van Cees Nooteboom voor tenor, klarinet, harp, cello, slagwerk Gerard Sars Sonatine voor klarinet en piano Henri Konsten Blaaskwintet Frans Mulder Fluitkwartet Margriet Ehlken "Palimpsesten" op tekst van Wiel Kusters Jan van Dongen Kwartet voor twee blokfluiten, viool en cello Wim Klerkx "Oh baby" voor twee drumstellen.

Dinsdag 22 april:
Willem Dragstra Trio voor fluit, klarinet en fagot (1982) John Slangen Toegang voor klarinet en piano (1986) Willem Dragstra "Vier Herbstlieder" op tekst van R.M. Rilke (1983) John Slangen "infaustus" voor fluit en piano (1984) Matti Niël Variationen und Eugen Robert Heppener "Four Songs on poems by Ezra Pound" (1970)

Dinsdag 29 april:
Jean Lambrechts Sonate voor piano (1959) John Slangen "Viersprong" (quadrivium) voor cellosolo (1986) Willem Dragstra "Toccata's en fuga" voor piano (1984) Henri Delnooz Sonata per violoncello-solo (1986) Robert Heppener "Spinsel" voor piano-solo (1986)

Dinsdag 13 mei:
Jean Lambrechts "Pictures of London" (1986) Merchant songs Jean Lambrechts "Embryon" Henri Delnooz "Drie Kinderliederen uit de Svendborger Gedichten van Bertolt Brecht" (1976) voor zang en cello Matti Niël "Stufen" voor koor a capella (1980) op tekst van Herman Hesse Henri Delnooz "Zwei Bilder von Auschwitz" voor 16-stemmig gemengd koor (1981)

Entree-prijs: f 4,- studenten, CJP + 65+; f 7,50 overigen; f 22,50 passepartout, verkrijgbaar bij: Riex Sopdenkamp, Bouillonstr. 12 en de Stedelijke Muziekschool, St. Maartenspoort 2.

Gemeenteraadsverkiezingen leverden onderzoeksstof interessante

Drie van nachtelijke onderzoekers, Marc Verbeet, Rob Welten en René Kleijkers.

Vanaf het moment dat de stembussen op 19 maart dichtgingen tot de volgende morgen om half elf hebben zeven studenten en een docent zitten rekenen wat de gemeenteraadsverkiezingen precies betekenden voor de lokale politiek in Limburg. Terwijl de TV-uitzendingen en de kranten nog natrieden van de klap die de Partij van de Arbeid in Limburg had uitgedeeld aan het CDA en de VVD, kwamen de mensen van het onderzoekproject "Lokale Politiek in Limburg" tot een veel genuanceerder beeld. "De gemeentepolitiek in de provincie is generationaliseerd. Voor het eerst in de geschiedenis hebben de lijsten van de landelijke partijen meer zetels behaald dan de lokale lijsten. Dat verklaart ook waarom je het grote verlies van CDA en VVD in de grote steden niet terug vindt in de kleinere gemeenten. Het CDA verliest over de hele provincie maar tien zetels en de VVD wint er zelfs twee. De grote winnaar is de Partij van de Arbeid en de grote verliezers zijn de lokale lijsten", aldus Karl Dittrich, leider van het project.

Dittrich, medewerker Rob Welten en zeven studenten zaten op de verkiezingsavond in de studio van de Regionale Omroep Zuid, waar ze via de computerverbinding met het ANP alle uitslagen onmiddellijk kregen doorgespeeld. "We hadden gehoopt dat we alle uitslagen om elf uur tot onze beschikking zouden hebben, maar dat viel tegen. We hadden pas om twee uur de laatste uitslagen binnen en toen pas konden we met ons rekenwerk beginnen. Om half elf waren we klaar,

maar we hebben twee uur verloren door een domme rkenfout", zegt René Kleijkers, die samen met Marc Verbeet en Rob Welten uitlegt hoe de groep te werk is gegaan. Voor een klein deel is de groep samengesteld uit student-assistenten en voor de rest wordt puur uit liefde voor het vak gewerkt. De verantwoordelijkheid voor het project is in handen van Karl Dittrich, die sinds zijn verkiezing in het College

van Bestuur de dagelijkse leiding overlaat aan Rob Welten, die binnenkort er nog twee medewerkers bij krijgt.

De deelnemers aan het project onderhouden goede relaties met het dagblad De Limburger, dat dankbaar gebruik maakt van de gegevens die verzameld worden. Op hun beurt maken de studenten gretig gebruik van de provinciale pers: sinds anderhalf jaar, toen het project van start ging, worden alle publicaties over lokale politiek zorgvuldig uitgeknipt en per gemeente geordend. In februari, toen de termijn voor de kandidaatstelling afliep, werd een grote telefoonronde langs iedere gemeente gemaakt en de daaruit voortgekomen gegevens werden door De Limburger gebruikt voor het eerste grote artikel over de gemeenteraadsverkiezingen. De berekeningen die in de nacht van 19 op 20 maart gemaakt werden, vormden het materiaal voor een uitgebreide analyse in De Limburger van 21 maart.

Uit de vergelijking met de gemeenteraadsverkiezingen van 1978 en 1982 blijkt dat het Limburgse electoraat in versneld tempo bezig is zich aan te passen aan het landelijke beeld. Waar vroeger geen enkele landelijke partij zich waagde op het jachtterrein van de KVP, hebben de landelijke partijen in minder dan tien jaar het beeld grondig veranderd. De opvolger van de KVP, het CDA, heeft grote moeite zijn overwicht te behouden. Van de alleenheerschappij van de KVP, die zo vanzelfsprekend was, dat men de gemeentepolitiek overliet aan de lokale lijsten, is niets meer over. CDA-leden hebben het verbod gekregen met eigen lijsten uit te komen, maar de partij snijdt daarmee in haar eigen vlees. Lang niet iedere CDA-gezinde voelt ervoor om op een CDA-lijst te gaan staan en blijven met een eigen lijst uitkomen. Het gevolg is dat in kleinere gemeenten het CDA gewoon een van de velen is. Toch is het de partij gelukt in alle raden minstens een zetel

te veroveren, behalve in Posterholt. Dat het verlies van het CDA beperkt is gebleven tot tien zetels, heeft de partij mede te danken aan het feit dat zij in verschillende plaatsen voor het eerst meedeed. Ook de VVD kon haar achteruitgang camoufleren door een uitbreiding van het aantal lijsten. Per saldo zat er voor de liberalen zelfs een winst van twee zetels in.

Alleen in Midden-Limburg blijven de gemeenteraden voorlopig nog in meerderheid lokaal gekleurd. Dittrich verklaart dat met de op handen zijnde herindeling, waardoor typische eigen belangen in de aandacht staan. De veranderingen als gevolg van de gemeentelijke herindeling van Zuid-Limburg in 1981 dient daarbij als voorbeeld, merkt Dittrich op. Daar zag je ook dat na de herindeling de herkomst van de kandidaten een belangrijke rol speelde: de kerkdorpen verzekerden zich zo van een vertegenwoordiger in de gemeenteraad, maar dat blijkt slechts een tijdelijk fenomeen te zijn. Bij deze verkiezingen speelt dat veel minder een rol.

De PvdA kreeg in iedere gemeente waar zij een lijst had tenminste een zetel. Bijzonder spectaculair was de winst in Maastricht, waar de fractie van elf op achttien zetels komt. De lijsttrekker van het verliezende CDA, wethouder Hoen, schreef de winst van de socialisten toe aan de ontwikkeling van de universiteit, die volgens hem vier- à vijfduizend studenten naar Maastricht heeft gelokt. Volgens Dittrich klopt er bitter weinig van die verklaring: "Ten eerste kloppen de aantallen niet. De universiteit telt maar drieduizend studenten, waarvan hoogstens de helft als kiezer in Maastricht staat ingeschreven. Als je daarbij nog de personeelsleden telt die de afgelopen vier jaar in Maastricht zijn komen wonen, dan kan de universiteit hoogstens voor een raadszetel zorgen".

Voor de onderzoekers zijn er betere verklaringen voor de winst van de PvdA in Maastricht: allereerst de hogere opkomst, waarvan vooral links heeft geprofiteerd. Verder hadden deze gemeenteraadsverkiezingen een sterk landelijke inslag gekregen, niet alleen door de campagnes, maar ook omdat er al lang geen echte verkiezingen meer gehouden zijn. Dat zou tevens de hogere opkomst verklaren. En tenslotte, merken de onderzoekers op, is de kiezerspopulatie veranderd. Niet de universiteit brengt daar de grootste verandering in, maar het toekennen van het stemrecht aan buitenlanders.

Jacques Herraets

Aktieweek "Honger hoeft niet"

Honger hoeft niet, vindt een aantal landelijke organisaties op het gebied van de ontwikkelingshulp. Onder dat motto wordt dan ook een aktieweek georganiseerd van 12 tot 19 april. In Maastricht is het de NSEM, die het initiatief voor de stad heeft overgenomen, in samenwerking met het Centrum voor Vrede en Ontwikkelingssamenwerking en Sta-Op.

Tijdens de aktieweek zullen universiteit en stad via een lezing, een informatieavond en een forumdiscussie met de problematiek van de honger geconfronteerd worden. Op het eerste gezicht lijkt het ongevoel dat de NSEM het landelijke initiatief voor Maastricht oppikt. Maar volgens Corinne van der Sluijs (NSEM) en Anton van den Heuvel (CVOS) ligt die activiteit helemaal in de lijn van de aandacht die de universiteit voor haar omgeving hoort te hebben: "Aan de universiteit wordt wetenschap bedreven, die een maatschappelijke relevantie behoort te hebben. De problematiek van de honger heeft raakvlakken met alle disciplines die hier gedoceerd worden. Voor een economie is dat bijvoorbeeld de schul-

denlast, de rol van de EEG, of de rechtvaardige verdeling van rijkdom. De betekenis van de medische wetenschap spreekt helemaal voor zich; gezondheidkundigen kunnen iets betekenen op het gebied van voorlichting of het vestigen van een goede structuur voor gezondheidszorg en juristen erkennen het recht op voedsel als een basale levensvoorwaarde. Er is binnen de universiteit genoeg kennis aanwezig die als wapen gebruikt kan worden bij de bestrijding van het hongerprobleem. Het gaat ons erom dat we belangstelling wekken voor het gebruik van de kennis voor dat doel".

Volgens de organisatoren is de aktieweek geen losstaande activiteit, maar een onderdeel van een bewustmakingscampagne, die ertoe moet leiden dat honger als een "prioriteit behandeld wordt in plaats van als een vrijetijdsprobleem voor studenten en medewerkers". In oktober wordt de volgende stap gezet in het proces: dan wordt in het kader van de Wereldvoedseldag een studiedag georganiseerd om dieper op de hongerproblematiek in te gaan.

Details over de aktieweek staan vermeld op de mededelingenpagina's van dit nummer.

Centres of excellence voortaan "Netwerken"

Het begrip centre of excellence, dat de afgelopen tijd aan de lijst van universitaire 'newspeak'-woorden was toegevoegd, kan weer worden afgevoerd. Ervoor in de plaats is er nu het begrip, 'netwerk van toponderzoekers', die al dan niet binnen één instituut nieuwe onderzoekers opleiden. Voor de ontwikkeling van zulke netwerken heeft minister Deetman 35 miljoen extra over, afkomstig uit het TVC-vernieuwingsfonds.

Dat staat in de notitie Planvorming Postdoctorale Opleidings Activiteiten (PDOA). De onderwijsraad, zowel als de universiteiten, reageer-

den de afgelopen maanden zuinig op Deetman's voornemens, om wat hij in zijn conceptnotitie centres of excellence noemde te stimuleren. Zulke centra moeten zichzelf bewijzen, en vallen niet van bovenaf in te stellen, luidde hun kritiek. In de PDOA-notitie die vorige week verscheen, is het begrip dan ook vervangen door een ander, maar de inhoud is ongewijzigd gebleven. In de netwerken van toponderzoekers bestaat de mogelijkheid om extra kroondocenten aan te trekken - vooral buitenlandse onderzoekers - als die een versterking inhouden. Ook kunnen in die netwerken extra AIO-plaatsen worden gecreëerd. De KNAW

moet adviseren of een samenwerkingsverband goed genoeg is om tot

zo'n topnetwerk bestempeld te worden. De 35 miljoen die de minister voor dit alles overheeft, zijn overigens niet bestemd voor terreinen, die al door een ander stimuleringsprogramma worden gedekt. In het algemeen gaat de extra steun naar de mens- en maatschappijwetenschappen. Welke initiatieven er precies gaan worden gestimuleerd (genoemd worden sociologie, economie, internationaal- en informatierecht, cognitieve-onderzoek, informatietechnologie en hoge energie fysica) kan de minister nu nog niet overzien, zo schrijft hij. Ook daarbij moet de KNAW hem van advies dienen.

Esther Hageman/UP

Bureau Onderwijs FdG

Aan: Alle studenten geneeskunde
Betreft: openingstijden Bureau
Onderwijs voor informatie

Informatie over curriculum en stages
 (niet keuze-stages)

Informatie wordt alleen verstrekt aan de onderwijsinformatiebalie (kamer 0.25 van het Hoofdgebouw), dagelijks van 11.30 uur tot 12.30 uur. Dit geldt voor alle studenten.

Vijfde- en zesdejaars studenten die op bovenstaande tijd niet in de gelegenheid zijn, kunnen informatie vragen uitsluitend na telefonische afspraak, toestel 433.

Informatie over stage-indelingen wordt uitsluitend telefonisch verstrekt, toestel 433.

– **Informatie over keuze-onderwijs.**

Inleveren van aanmeldings- en evaluatieformulieren is mogelijk bij de onderwijsbalie van 11.30 uur tot 12.30 uur.

Informatie over keuze-onderwijs wordt uitsluitend telefonisch verstrekt, (toestel 734) van 9.00 uur tot 12.30 uur.

Verder

– wijzen wij op de brievenbus (naast de ingang van de informatiebalie) waarin alle post voor het Bureau Onderwijs kan worden gedeponerd.

– telefoonnummer van de onderwijsinformatiebalie: 160.

Aan: Alle eerstejaars studenten
Geneeskunde

Betreft: Inschrijving klinische stage
PMO jaar 1.

Vanaf 3 april 1986 kan er worden ingeschreven voor de klinische stage van het 1e jaar.

De intekenlijsten voor de verschillende ziekenhuizen liggen gereed op de Informatie-balie van Bureau Onderwijs FdG (begane grond, kamer 0.25). U dient zich persoonlijk in te schrijven en de aanwijzingen van de medewerkers van het Bureau Onderwijs strikt te volgen. De intekening zal sluiten op 11 april 1986.

Aan: Alle studenten geneeskunde jaar 2
Betreft: Blok 2.7: Gezondheid,
gezondheidszorg en samenleving.
 De faculteitsraad FdG heeft onlangs de

opsplitsing van blok 2.7 goedgekeurd. Dit betekent dat 4 weken van blok 2.7 (sociale geneeskunde) in het academisch jaar 1985/1986 vallen en de resterende 2 weken van het blok (verwetenschappelijking) in het jaar 1986/1987.

Het eerste deel van blok 2.7 eindigt op 3 juli 1986.

De bloktoets zal plaatsvinden op 3 juli 1986 van 14.30 tot 16.30 uur.

Aan: Alle medewerkers van de
capaciteitsgroepen Faculteit der
Geneeskunde

Van: De Onderwijscommissie Faculteit
der Geneeskunde

Betreft: Vacatures blokken studiejaar
1986/1987 en de

Voortgangstoetsbeoordelingscommissie
(VBC)

De voorzitters van de capaciteitsgroepen hebben een brief ontvangen van de Onderwijscommissie waarin geworven wordt voor blokcoördinatoren en blokplanningsgroepen.

Er ontstaan m.i.v. studiejaar 1986/1987 vacatures in de volgende blokken:

- 1.1. Studeren aan de RL
- 2.2. Het kind
- 2.5. De volwassene
- 2.6. De oudere mens
- 2.7. Gezondheid, gezondheidszorg en samenleving
- 4.1. Gynaecologische problemen
- 4.2. Buikklachten
- 4.6. Rugpijn en pijn in de extremiteiten

In de Voortgangstoetsbeoordelingscommissie (VBC) ontstaat met ingang van studiejaar 1986/1987 een vacature voor een vertegenwoordiger van de klinische vakken.

Voor meer informatie betreffende de genoemde functies kunt U terecht bij het secretariaat van Uw capaciteitsgroep (referentie BO 86-12.003).

Aan: Alle studenten Medische Faculteit
Betreft: Verkoopbalie bronnen
Geneeskunde

Thans zijn nog beschikbaar de navolgende secundaire onderwijsbenodigdheden voor de studenten van de Faculteit der Geneeskunde;

De verkoopbalie secundaire onderwijsvoorzieningen (hal, Hoofdgebouw) is geopend maandag tot en met vrijdag van 12.30 uur - 14.00 uur.

Eerstejaarsstudenten Geneeskunde

Het literatuurboek, nummer 309, behorend bij blok 1.1 1985/1986 "Inleiding in de medische studie" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 8,90.

Het literatuurboek, nummer 317, behorend bij blok 1.2 1985/1986 "Traumata" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 5,50.

Het literatuurboek, nummer 347, beho-

rend bij blok 1.3 1985/1986 "Infekties en ontstekingen" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 6,30.

Het literatuurboek, nummer 392, behorend bij blok 1.4 1985/1986 "Psychosomatiek" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 8,70.

Het literatuurboek, nummer 415, behorend bij blok 1.5 1985/1986 "Atherosclerose" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 5,60.

Tweedejaarsstudenten Geneeskunde

Het literatuurboek, nummer 308, behorend bij blok 2.1 1985/1986 "Embryo en foetus" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 6,00.

Het literatuurboek, nummer 382, behorend bij blok 2.4 1985/1986 "De Adolescent" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 4,80.

Het literatuurboek, nummer 416, behorend bij blok 2.5 1985/1986 "De volwassene" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 3,80.

Derdejaarsstudenten Geneeskunde

Het literatuurboek, nummer 308, behorend bij blok 3.1 1985/1986 "Koorts, infectie en ontsteking" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 4,40.

Het literatuurboek, nummer 328, behorend bij blok 3.2 1985/1986 "Moetheid" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 5,00.

Het literatuurboek, nummer 350, behorend bij blok 3.3 1985/1986 "Kortademigheid en pijn in de borst" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 6,90.

De inleiding ten behoeve van blok 3.3 1985/1986 "Anatomie van de thorax", deel 1 en 2, nummer 356, is verkrijgbaar. De prijs hiervan is f 6,00.

Het literatuurboek, nummer 383, behorend bij blok 3.4 1985/1986 "Voeding - verslaving - stress" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 10,40.

Vierdejaarsstudenten Geneeskunde

Het literatuurboek, nummer 306, behorend bij blok 4.1 1985/1986 "Bloedverlies" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 3,30.

Het literatuurboek, nummer 414, behorend bij blok 4.5 1985/1986 "Hoofdzaken en kopzorgen" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 5,30.

Rechtsgeleerdheid

* Van 21 maart tot 14 april is er geen onderwijs

* De opstellen van de dagstudenten dienen bij bureau onderwijs ingeleverd te worden op maandag 14 april tussen 8.00 en 10.00 uur.

* De opstellen van de tweedejaars-

avondstudenten dienen dinsdag 15 april ingeleverd te worden aan de balie van de Nieuwenhof tussen 18.00 en 19.00 uur (of eerder bij buro onderwijs)

* De opstellen van de eerstejaars avondstudenten dienen donderdag 1 mei ingeleverd te worden aan de balie van de Nieuwenhof tussen 18.00 en 19.00 uur.

Ekonomie

AAN EERSTEJAARS STUDENTEN
1985/1986 FDEW.

Blok 1.5.

Op MAANDAG 7 APRIL 1986 gaat blok 1.5. "De begroting" van start. De blokopening door Dr. J. Soeters - blokcoördinator 1.5. - vindt plaats op MAANDAG 07.04.1986 te 13.30 uur in de Kollegezaal van de Nieuwenhof. Aansluitend wordt een lezing gehouden door Drs. Knibbe van het Ministerie van Financiën getiteld "De begrotingsvoorbereiding en het opstellen van de Rijksbegroting".

Op DINSDAG 22 APRIL 1986 worden in het kader van blok 1.5. twee lezingen gehouden in de Kollegezaal Nieuwenhof - aanvang 13.30 uur:

- "Marketingbeleid van NS-reizigers" door drs. D. Hatch van de Nederlandse Spoorwegen
- "Infrastructuurplanning bij de Nederlandse Spoorwegen" door ir. J. Krabendam.

Blokboek 1.5.

Vanaf dinsdag 02 april 1986 kunnen de eerstejaars studenten het blokboek behorend bij blok 1.5. afhalen bij de informatiebalie van het Bureau Onderwijs FdEW, 3e etage Hoofdgebouw.

Literatuurklapper blok 1.5.

Vanaf dinsdag 02 april 1986 is de literatuurklapper behorend bij blok 1.5. verkrijgbaar bij de Boekenwinkel RL. Deze literatuurklapper dient door de studenten zelf aangeschaft te worden: artikelnr. 417, prijs FL.5,20.

Praktikum Financiële Informatie
Systemen (FIS).

Tijdens blok 1.5. en de twee eerste weken van blok 1.6. wordt het praktikum FIS georganiseerd.

Iedere week wordt op maandag 1 uur hoorcollege gegeven in groepen van ca. 90 studenten. Daarnaast vindt er in de samenstelling van de onderwijsgroep een werkbespreking plaats van de uit te werken casus. Voor de verroostering van het praktikum wordt verwezen naar het publikatiebord. Elke groep levert een uitwerking in ter verifikatie. Zono-

dig volgt hierop in de volgende bijeenkomst een bespreking met een inhoudsdeskundige. Naast de theorieboekjes gelden 3 modulen als verplichte literatuur nl. "Inleiding FIS", "Nationale rekeningen" en "Consolidatie". Deze bronnen dienen gekocht te worden in de Boekenwinkel RL, begane grond Hoofdgebouw (verkrijgbaar vanaf dinsdag 02 april 1986).

In de derde week van blok 1.6. wordt een hoorcollege van 1 uur verzorgd aangaande nationale rekeningen.

Beoordeling propaedeutische scriptie
1985/1986.

De beoordeling van de propaedeutische scripties wordt op woensdag 07 mei 1986 bekend gemaakt via de publikatieborden.

1e Herkansing Wiskunde/Lineaire
Algebra.

De eerste herkansing voor de praktijktoets Wiskunde/Lineaire Algebra wordt gehouden op DINSDAG 13 MEI 1986 van 09.00 uur tot 12.00 uur in de Oostzaal van de Eurohal.

Bloktoets 1.5.

De bloktoets 1.5. wordt gehouden op vrijdag 16 MEI 1986 van 13.30 uur tot 16.30 uur in de Oostzaal van de Eurohal.

AAN TWEDEJAARS STUDENTEN
1985/1986 FDEW.

AFSTUDEERRICHTING
BEDRIJFSECONOMIE.

Blok 2.5.BE : Marketing.

Het BE-blok 2.5. "Marketing" start op MAANDAG 07 APRIL 1986. In dit blok met taken over marketing en marktonderzoek staat de B.V. Gulpenener Bierbrouwerij te Gulpen centraal.

Op DINSDAG 08 APRIL te 14.00 uur zal de blokopening bij de brouwerij plaatsvinden. Drs. P.A.A.M. Rutten, directeur van de Gulpenener Bierbrouwerij, zal een lezing over het bedrijf houden waarna er een rondleiding door de brouwerij zal zijn. Deelneming aan deze blokopening is verplicht. Om 13.30 uur zal een bus vanaf het Hoofdgebouw naar Gulpen vertrekken.

Op DONDERRDAG 17 APRIL 1986 vindt een excursie plaats naar de AMRO-bank en brouwerij Heineken in Amsterdam.

Op DONDERDAG 15 MEI 1986 (09.00-12.00 uur) zal een bijeenkomst bij de RL georganiseerd worden waarin de onderwijsgroepen de resultaten van het uitgewerkte marktonderzoek presenteren. De Heer Rutten zal hierbij aanwezig zijn. De bloktoets is op VRIJDAG 16 MEI 1986 van 13.30 uur tot 16.30 uur.

Boekhandel Leiter-Nypels

DE MAASTRICHTSE UNIVERSITEITS-BOEKHANDEL

Wolfstraat 12
6211 GN Maastricht

tel. (043) 252666*
telex 56173 leiny nl.

Data: donderdag 23 en vrijdag 24 oktober 1986

Plaats: Maastricht
Organisatie: Faculteit der Economische Wetenschappen organiseert ter gelegenheid van het tweede lustrum van de Rijksuniversiteit Limburg een tweedaagse conferentie over technologie, arbeid en economie.

Toelichting

Doel van de conferentie: het verduidelijken van de maatschappelijke problematiek en de vertaling daarvan naar vragen voor onderzoek; het in kaart brengen van nieuwe wetenschappelijke ontwikkelingen aan de hand van lopend of recent afgesloten onderzoek.

Opzet

Plenaire middagsessie op donderdag 23 oktober. Sprekers vanuit het (overheids)beleid, management en vanuit de werknemersfeer geven hun visie op de maatschappelijke problematiek en op de rol die onderzoek hierin zou kunnen vervullen.
Voertaal: Nederlands.
De thema's van vier parallelsessies op vrijdag 24 oktober, waar (internationale) inleiders kunnen optreden:

- technologie en kwaliteit van de arbeid.
Sessievoorzitter: dr. W. Buitelaar; Studiecentrum voor technologie en beleid/TNO. Voertaal: Engels
- technologie, management en organisatie.
Sessievoorzitter: Prof. dr. J.H. den Hertog; FdEW/RL en beleidsmedewerker hoofddirectie Wetenschapsbeleid Ministerie Onderwijs en Wetenschappen. Voertaal: Nederlands.
- technologie en bedrijven in soorten.
Sessievoorzitter: Prof. dr. F. Prakte; FdEW/RL en Studiecentrum voor technologie en beleid/TNO. Voertaal: Engels.
- technologische ontwikkeling en arbeid op macro-niveau.
Sessievoorzitter: Prof. dr. CH Cooper; United Nations University en Institute of social Studies. Voertaal: Engels.

Voorstellen voor bijdragen

Congresbijdragen (papers of althans abstracts) worden op zo kort mogelijke termijn ingewacht door de sessievoorzitters,
p/a: Conferentiesecretariaat
Mw. Ch. Schreuder
Faculteit der Economische Wetenschappen
Postbus 616, 6200 MD Maastricht
tel: 043-888838.

Informatie

Bij Conferentiesecretariaat en bij: M. Raaijmakers-Aarts. tel. 030-313116.
Aanmeldingsformulier voor deelneming is begin april beschikbaar en zal in brede kring verspreid worden. Kosten deelneming: f 300,00 (excl. overnachting).

Informatiemiddag AIESEC

AIESEC, Association Internationale des Etudiants en Sciences Economiques et Commerciales is een internationale niet-politieke, non-profit organisatie van economiestudenten.

Deze organisatie kent de volgende doelstellingen:

- Het nader tot elkaar brengen van het bedrijfsleven en de overheid enerzijds en de studentenwereld anderzijds
- Het aanvullen van de theoretische kennis der economiestudenten met praktische bedrijfservaring
- Het stimuleren van goede internationale verstandhoudingen, wederzijds begrip tussen volkeren en landen
- Het ontwikkelen van toekomstig management in ontwikkelingslanden

Al sinds 1948 is AIESEC actief bezig deze doelstellingen te verwezenlijken. Haar voornaamste programma naast studytours, seminars en informatiebij-

eenkomsten is het internationale stage uitwisselingsprogramma. Op dit moment zijn 65 landen bij AIESEC aangesloten.

Deze organisatie heeft plannen om in Maastricht een Local Committee op te starten. Op 15 April om 14.00 wordt er in de Aula van het hoofdgebouw een informatiemiddag georganiseerd. Alle eerste en tweede jaars Economen en andere belangstellenden zijn van harte welkom.

Congres over kosten Heelkunde

Op 12 april 1986 zal het Collegium Chirurgicum Neerlandicum het jaarlijkse Congres houden in het Nederlands Congresgebouw te 's-Gravenhage.

Het onderwerp van de plenaire vergadering zal zijn: "Moet/kan de Heelkunde goedkoper".

Voorinformatie kunt U zich wenden tot het secretariaat van het Collegium Chirurgicum Neerlandicum, tel. 030-823328.

Tafelstraat 13

Studentenkerk/humanistisch Verbond

Open avonden

- woensdag (niet dinsdag!) 16 april: Libanon, spiegel van het midden-oosten.

Een avond met 2 arabische, nederlands sprekende studenten van het Institute for Social Studies (Den Haag).

om 18.00 uur: arabische maaltijd, prijs ong. 4 gulden, met tafelgesprek. Opgeven vóór 14.00 uur.

om 20.00 uur: informatie over de verschillende bevolkingsgroepen, godsdiensten en politieke richtingen in deze vroegere Franse kolonie, en over oorzaken en effecten van de Israelische invasies in dit land.

Gespreksleiding: Pim Ligvoet
- dinsdag 22 april: logisch redeneren, kan (je) dat?

Een workshop samen met de basisvoorziening filosofie van de RL. Tussen "harde" feiten waarover "niet getwist kan worden" en persoonlijke meningen "die ik zo vrij ben te hebben" verstomt het gesprek. Vrijheid, blijheid? Tussen de extremen van feiten en meningen ligt echter een heel terrein van tussenposities waarover wel degelijk logisch gereedeneerd kan worden. Daarover gaat deze workshop. Wie voortaan niet omver gekletst wil worden kan niet om deze avond heen. Aanvang 20.00 uur: Gespreksleider: Geert van der Bom.

- dinsdag 29 april: Incest.

Gespreksavond in samenwerking met het Vrouwencentrum Maastricht. Als uitgangspunt wordt de videofilm "What is wrong with Amelia?" vertoond, een speelfilm (90 minuten) over een gewoon Amerikaans gezin. Gespreksleiding: Maaik van Praag.

Vieringen

- donderdag 27 maart 19.00 uur, Celdebroederskapel "Vrouwen III: Maria van Bethanië, met Betty Morel, Vrouw-geloof-leven Limburg.

- zondag 27 april, 19.00 uur, Celdebroederskapel "Vrouwen IV: Maria van Magdala", met Fieke Klaver, predikante te Sittard.

Met deze viering wordt de serie over vrouwen in het Johannesevangelie afgesloten. Heel vaak worden vrouwen in de omgeving van Jesus "overgeslagen": ze krijgen geen naam, en zo ja heten ze allemaal "Maria"; ze hebben geen functie in de (beginnende) kerk, en zo ja vooral als "moeder" of als "zondares". Bij goed lezen echter van bijvoorbeeld het Johannes-evangelie blijken de vroegste lagen van het christendom opvallend vrouwvriendelijk te zijn! Vandaar dat wij witte donderdag vieren met de voeten-zalving door Maria van Bethanië, profetes; en

dat wij Pasen (verlaat) vieren met de verrijzenis-ontmoeting van Maria van Magdala, apostel. De Celdebroederskapel ligt op het terrein van de Beyaard aan de Brusselsestraat. Nicole Verdier verzorgt de kinderdienst.

Foto's aktiedag "studentenvoorzieningen hoezo luxe" (20 februari)

Zijn intussen echt klaar en te zien op Tafelstraat tot 19 april.

Groepen

Op maandag 21 april 20.00 uur: bespreekt de literatuurgroep een volgende auteur uit Neerlands dertiger jaren en wel Carry van Bruggen en haar roman "Eva". Aad Nuis noemde haar "de minst vergeten schrijfster van de oorlog" (!). Iedereen die Eva leest kan meedoen.

Landelijke aktieweek "Honger hoeft niet"

"Honger hoeft niet" is een landelijke aktieweek (12-19 april) over het wereldvoedselprobleem; milieu, landbouw en ontwikkeling.

In Maastricht organiseren NSEM, Staop en het CVOS de volgende activiteiten.

- maandag 14 april houdt Manus van Brakel, van Vereniging Milieudefensie, een lezing naar aanleiding van het boek: "Honger, tien sprookjes de wereld uit".

Plaats: Filmzaal Hoofdgebouw RL.

Aanvang: (Let op!) 19.30 uur.

- woensdag 16 april wordt een informatieavond georganiseerd over de schuldenlast van de Derde Wereld.

Plaats: CVOS, Cortenstraat 4, Maastricht.

Aanvang: 20.00 uur.

- vrijdag 18 april vindt een forumavond plaats.

Aan de hand van een concreet voedselhulpprogramma; "Operatie vloed" - E.E.G. zuivelhulp naar India, wordt ingegaan op het belang van dit soort programma's bij de oplossing van het wereldprobleem. De forumleden zijn: Dhr. Vergeer, Europarlementarier voor het CDA, Dhr. Faber, medewerker Stichting Wereldvoedsel Vraagstuk onderzoek, Dhr. Rijnbont, medewerker Landelijke India werkgroep, Dhr. Verbeek, europarlementarier voor het Groen Progressief Akkoord,

Plaats: Aula Hoofdgebouw RL

Aanvang: 20.00 uur.

Belangstellenden zijn van harte welkom.

Nadere informatie over de week schriftelijk aan te vragen via interne post NSEM hoofdgebouw.

P. Universeel

Aan alle personeelsleden van de Rijksuniversiteit Limburg

Paaseieren in de kloostertuin

De personeelsvereniging organiseert bij voldoende deelname (ca 30 kinderen) op Paasmaandag 31 maart 1986:

"Paaseieren rapen in de kloostertuin" (voor kinderen tot 10 jaar)

Aanvang: 11.30 uur

Einde: 14.00 uur.

Lokatie: Kruithuis bij het hoofdgebouw (ingang via het Academieplein/conservatorium, waar voldoende parkeergelegenheid is).

uiteraard zijn alle RL-medewerkers welkom bij dit Frühshoppen.

Omstreeks 12.30 uur zullen een tweetal 'paashazen' trachten met professionele duikapparatuur eieren te zoeken in het vijvertje.

Aanmelding: B. van Toledo, cap. groep Dermatologie, BMC (kamer 1510)

Entreeprijzen: voor leden van de personeelsvereniging en kinderen gratis, voor niet-leden: f 1,00 p.p.

Consumpties tegen aantrekkelijke prijzen van het Kruithuis.

N.B. Lid worden kan nog altijd! Het reductieboekje 1986 is klaar. Opgeven en betalen bij: Leon Heuts, dienst FZ, tel. 348 of via bank of giro f 20,00. N.M.B.-rekening 67.93.61.871 t.n.v. personeelsver. RL (gironummer v.d. bank: 1057074)

COC

Maandagenda

1 april: 20 uur: werkwinkel en café Rosé open

zaterdag 5 april: 10.30 uur: Ontmoetingsdag voor ouders van homoseksuele kinderen (meer informatie bij Mw. Sonnen, tel. 043-212712). 21 uur: Jongeren Swingavond

dinsdag 8 april: 20.00 uur: Video-thema avond: "Grenzen in Beweging"

vrijdag 11 april: 20.00 uur vrouwenavond

dinsdag 15 april: 20.00 uur werkwinkel en café Rosé open

woensdag 16 april: 20.00 uur Jongeren avond met de film "Pixote"

vrijdag 18 april: 20.00 uur Sir-avond. Kinder/jugdprostitutie

zaterdag 19 april: van 19.30 - 3 uur Pink Party in de Dominicanerkerk

dinsdag 22 april: 20.00 uur Homoliteratuur

vrijdag 25 april: Vrouwenavond om 20.00 uur

zaterdag 5 april: 10.30 uur Ontmoetingsdag voor ouders

13.30 uur Rinse Reeling Brouwer over "De verlossing van ons lichaam".

Studentenvereniging Circumflex

maandag 14 april: 20.00 uur Video. Stop making sense - Talking Heads,

dinsdag 15 tot en met donderdag 17 april: 19.00 uur mensa

woensdag 16 april: Spelletjestoernooi

donderdag 17 april: Disco

zaterdag 19 april: Kanotrektocht in Ardennen

maandag 21 april: 20.00 uur Video. Blood Simple (thriller)

dinsdag 22 tot en met donderdag 24 april: 19.00 uur mensa

donderdag 24 april: Live-muziek

zondag 27 april: Aktieve-ledendag.

Lichamelijke Vorming en Sport

Cursussen

Er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar voor de buitencursus tennis. Start: maandag 14/vrijdag 18 april aanstaande. Kosten f 40,- inclusief vrij spelen.

Inschrijven: buro L.V.&S.

Gebruikersraad L.V.&S.

Gevraagd: nieuw lid voor de Gebruikersraad Lichamelijke Vorming en Sport, te weten: 1 medewerker.

De Gebruikersraad heeft ten doel: Het College van Bestuur en de Universiteitsraad al dan niet gevraagd te adviseren omtrent beleidsaanleggenheden op het gebied van Lichamelijke Vorming en Sport en advies uit te brengen naar de eerstverantwoordelijke medewerker betreffende de uitvoering van het programma Lichamelijke Vorming en Sport. Voor verdere informatie, buro L.V.&S., toestel 213/214.

Indoorsportweek 1986

In de week van 10 tot en met 14 maart is met succes de jaarlijkse Indoorsportweek gehouden. De uitslagen zijn als volgt:

BADMINTON: heren enkel 1. Frank Steijns, 2. Derk van Gestel, dames enkel 1. Dorethee van Berken, 2. Marion Geboers, BILJARTEN: 1. Ine Wijnen, 2. Ed Beuker, 3. Ruud Helmers, 4. Jo Haesen, 5. Huub Vrancken, 6. Huub Mommers, 7. Ralph Hermans, 8. Henk van Mameren, 9. Khaled Sakhel, 10. Martin Brandwagt.

BRIDGE: 1. Martin Brandwagt - Gerrie Post, 2. Jos Kleynen - Jean Simons, 3. Ineke Polling - Marianne Piters.
DAMMEN: 1. Eric de Gouw, 2. Marc Peeters, 3. Michel Debets.
SCHAKEN: 1. Jan van Reek, 2. Joost Rutten, 3. Folkert Jager, 4. Bart Koes, 5. Gert Jonkheer, 6. Richard Lousberg, 7. Eric de Gijssel, 8. Rob Hermans, 9. Marc Peeters, 10. Harry Bierings, 11. Erik de Gouw.

TAFELTENNIS: Heren beginners; 1. R. Stultjens, 2. H. Lovenich, 3. L. Vries, 4. M. Hamers, 5. J. Drenk, 6. R. Woudstra, 7. A. Sattar, Dames; 1. B. van Beysterveldt, 2. K. Hohmann, 3. R. Loomans, 4. A. Wijnen, Heren gevorderden; 1. A. van Alphen, 2. J. Baltus, 3. Olischlager, 4. R. Janssen, 5. Niesse, 6. Reutelingsperger, 7. Verheul, 8. Schuurman, 9. Boerboom, 10. Oude Wansink.

VOLLEYBAL: 1. Biva, 2. Achter het net vissers, 3. Repro boys, 4. FC Beukenoot, 5. Tiempie, 6. In kanne en kruike, 7. O & O-team, 8. Huub Oude Vrielink, 9. Bartjes, 10. Pathogenen, 11. Emmers, 12. Carre boys and girls, 13. Rintie Klintie, 14. Lussisary, 15. Prometheus I, 16. Prometheus II, 17. CV.W., 18. Astrid v.d. Meer

WATERTIENKAMP: 1. De Palmpjes, 2. Saurus, 3. Funky Farmac All Stars, 4. Waterrotten, 5. Met tegenzin d'erin, 6. Circumflex, 7. Rita, 8. Doemarwatjes, 9. Prometheus I, 10. Octopus, 11. Steady Going, 12. Spetters, 13. Onderwaterzijkers, 14. Snuggies, 15. Pijn, 16. Jaws VIII, 17. Titanics, 18. Demert 4, 19. Moonsectie, 20. Luctor et emergo.

Finale intern Volleybaltoernooi
 Op 17 april aanstaande wordt, nu de voorrondes afgelopen zijn, de finale van het intern volleybaltoernooi gespeeld. Plaats: sportcentrum Keer. Aanvang: 21.30 uur.

Stand na de voorrondes: 1. Achter het net vissers, 2. FC Beukenoot, 3. Tiempie, 4. Circumflex I, 5. Team zonder naam, 6. Kammer, 7. In kanne en kruike, 8. Circumflex III, 9. Circumflex II, 10. de Kneutertjes, 11. Team 8.
 De finale zal gespeeld worden tussen de teams 1 tot en met 3 om 2 gewonnen sets. De teams 4 tot en met 7 spelen een halve competitie in 2 sets voor de 4e tot en met 7e plaats. De teams 8 tot en met 11 spelen eveneens een halve competitie in 2 sets voor de 8e tot en met 11 plaats.

Nachttoernooi Volleybal
 Op 12 juni aanstaande wordt in sportcentrum Keer een nachttoernooi volleybal georganiseerd. Inschrijving staat open voor alle deelnemende teams aan de interne volleybalkompetitie en de Indoorsportweek en voor diegenen, die alsnog een team op de been weten te krijgen.

Maximaal aantal teams: 24. De opzet is als volgt: 19.00 - 01.00 uur - groot volleybaltoernooi, aansluitend feest met live-muziek. Er is gelegenheid tot slapen met gebruik van ontbijt in sportcentrum Keer. Voor de geboden faciliteiten wordt per deelnemer een bijdrage gevraagd. Inschrijven bij buro L.V.& S. voor 18 mei aanstaande.
 Verdere info volgt nog via de captains van de teams. Er is voor elk team een prijs beschikbaar.

Zwemvierdaagse
 Van 1 tot en met 4 april aanstaande organiseert de Maastrichtse Zwem en Poloclub voor de 12e keer de Nationale Zwemvierdaagse. Afstand: elke dag 500 mtr. (500 mtr zijn 10 banen in de lengte). Inlichtingen: Bertil Kaanen, tel: 043-471870.

N.B. Er zijn nog steeds T-shirts te koop met R.L.-opdruk in de kleuren rood, zwart, blauw en wit. Pijls f 20,-.
 Rugzakken met R.L.-opdruk, kleur blauw, prijs f 17,-.

Mededelingen LUSS

Lauwersloop
 De enige echte Groninger loopestafette vindt plaats op zaterdag 24 mei aanstaande. Deze estafetteploeg gaat van Leeuwarden naar Groningen door het prachtige Lauwersmeergebied, telt 16 etappes afstanden variërend van 4 tot 11,7 km. De L.U.S.S. heeft 3 teams uitgezonden, waarin nog enkele plaatsen vrij zijn. Het inschrijfgeld bedraagt f 30,- en inschrijving kan gebeuren bij buro L.V.& S. of tijdens het info-uur van de L.U.S.S. op dinsdag, woensdag en donderdag van 12.30 - 13.30 uur in kamer 006, hoofdgebouw R.L.

- Toernooien**
1. Grote N.S.K. gehouden op 1 en 2 mei a.s. te Utrecht. je kunt inschrijven voor de volgende sporten: handbal, hockey, rugby, voetbal, volleybal, teamzeilen en softbal. Deelname f 25,-.
 2. HALLLMEN-toernooi wordt gehouden op 18 april a.s. Deelname in de volgende sporten is mogelijk: voetbal, hockey, tennis, tafeltennis, basketbal, volleybal, roeien en handbal. Kosten f 15,-.
 3. N.S.K.-tennis 5 en 6 mei a.s. Plaats: T.H. Twente. Kosten f 30,-
 4. Squash-toernooi voor C-spelers en beginners op 19 en 20 mei a.s. Inschrijfgeld f 17,50, reiskosten worden vergoed.
 5. N.S.K.-tafeltennis, zondag 20 april a.s. te Nijmegen. Inschrijfgeld f 18,50 bij deelname enkel. Bij deelname team f 12,50 per persoon, reiskosten worden vergoed.

Info-uur L.U.S.S.
 Het info-uurtje van de L.U.S.S. is uitgebreid namelijk op dinsdag, woensdag en donderdag van 12.30 uur tot 13.30 uur, kamer 005, hoofdgebouw R.L.

VC Phoenix
 Open dag volleybal

Op donderdag 24 april organiseert volleybalclub Phoenix een open dag voor alle liefhebbers van de volleybalsport. Waarom alleen liefhebbers en geen liefhebsters? VC Phoenix is tot op heden een volleybalclub voor heren, en zodoende is er geen plaatsingsmogelijkheid voor dames.
 Deze open dag zal plaatsvinden in de gymzaal van basisschool "de Kring" in de Heeg (hoek Langendael/Stellendaal), van 20.00 uur tot 23.00 uur. de toegang is gratis. De enige vereiste is om je sportkleding mee te nemen en een flinke portie goed humeur.

Riagg Maastricht e.o.

Praat/ontmoetingsgroep voor pedofielen
 De sectie pedofilie van de werkgroep S.i.R. (bijzondere vormen seksualiteit, intimiteit, relaties) organiseert een PRAAT/ONTMOETINGSGROEP voor mensen (m/v) met pedofiele gevoelens; op een doordeweekse avond, drie- of vierwekelijks, in besloten huiskamersfeer. Met elke gegadigde wordt een voorgesprek gehouden.
 De groep wordt begeleid door twee leden van de sectie pedofilie.
 de werkgroep S.i.R. is een gezamenlijk project van Bureau Vertrouwensartsen, COC, NVSH en RIAGG Maastricht.
 Inlichtingen/aanmeldingen: Werkgroep S.i.R., RIAGG Maastricht e.o., Prins Bisschopsingel 22, 6211 JX Maastricht, tel. 043-213131.

Heerlijke hartigheden

- ★ Quiche Lorraine - Franse kaastaart
- ★ Tarte à L'oignon - Franse uientaart
- ★ Preitaart
- ★ Champignontaart
- ★ Courgette taart
- ★ Pizza
- ★ Torta Pasqualina - andijvie/spinazietartaart

Dagelijks zeker twee soorten voorradig.
 Vrijdag en zaterdag het hele assortiment.
 Op bestelling maken wij uw hartig gebak ook zonder vlees.

Open: zondag van 10.00-14.00 uur, maandag van 8.00-18.00 uur, dinsdags gesloten, overige werkdagen van 8.00-18.00 uur.

boeken in heel linnen in leer met godopdruk in perkament
 maar ook stencils, proefschriften, e.d.
 handboekbinderij arno lipsch
 hunnenweg 41
 6224 jp maastricht
 tel. 043-625889
 als u vakwerk op prijs stelt

Boekhandel DE TRIBUNE
 Kapoenstraat 8
 6211 KW Maastricht
 Telefoon (043) 251978

Ik studeer economie, dus je hoeft mij niet te vertellen waar ik het beste voor mijn geldzaken terecht kan.

Ik ben bij de ABN.

Het ABN Studentenpakket: een prima studentenrekening met een gunstige rente en een aan jouw situatie aangepaste passieve verzekering. Zoals een ziektekostenverzekering (uit te breiden met een tandartskostenverzekering) of de combinatie van een aansprakelijkheids-, inboedel-, ongevallen- en reisverzekering. De premie betaal je per maand. Automatisch via je ABN Studentenrekening. Waarbij je ook cheques kunt aanvragen. Alle informatie krijg je bij ons kantoor:

Hoor de zomer naderen

De winter was ook in muzikaal opzicht guur. Maanden gingen voorbij zonder dat in deze contreien een behoorlijk concert plaatsvond. Nauwelijks heeft de lente zich aangekondigd of er staat een stortvloed van optredens op het programma. De maand april biedt een rijke keuze aan versterkte geluiden. Daarom in deze paaseditie een uitgebreide lijst van evenementen. Agenda's trekken en noteren.

Ongelovigen doen er goed aan Cray's eigen elpees, en het onlangs uitgebrachte album, met naast Cray, Collins en Copeland, eens onder de naald te schuiven. Net over de grens, in Aken op 3 april in Metropol, spant drummer Billy Cobham zich in om het enigszins uit de gratie geraakte jazz-rock genre nieuw leven in te slaan. Het festivalseizoen begint aan de andere kant van de grens, in het Belgische Bree op 5 april, erg vroeg. De 10e editie van het Breekenfestival kent een eigenzinnige samenstelling. Naast enkel minder bekende Belgische groepen, Aroma di Amore en Arbeid Adelt, zijn ook TC Matic -een van de allerlaatste optredens!-, New Model Army, Frank Tovey en Level 42 uitgenodigd.

Op diezelfde avond is in de Maastrichtse Dominikanerkerk een reggeafestijn waarop de Jamaicaan Max Romeo acte de présence geeft. Ganja en skanking op lome reggae in Jah's huis.

John Hiatt is een graag geziene gast hier en behoeft geen introductie. Op 20 april is hij in de Heerlense schouwburg. In het verleden heeft Hiatt onder meer samengewerkt met Ry Cooder, Nick Lowe en Elvis Costello. Deze keer is in zijn gezelschap de Canadees Loudon Wainwright, een singer/songwriter die in het begin van de zeventiger jaren zich nogal cynisch opstelde, let eens op zijn 'Suicide Song'. Het leven heeft hem milder gemaakt en tegenwoordig heeft een slapstickachtige benadering de overhand. Voor de pauze is Wainwright aan

het woord, na de pauze volgt ongetwijfeld een bruisend optreden van Hiatt. Het valt niet uit te sluiten dat zij samen iets moois brouwen.

Onder het rubriekje trash treffen wij Tex and the Horseheads aan, een groep die met een flinke scheut whisky doortrokken, speedy countrygeluiden de zaal inslingert. Live worden de grenzen van het burgermansfatsoen regelmatig overschreden.

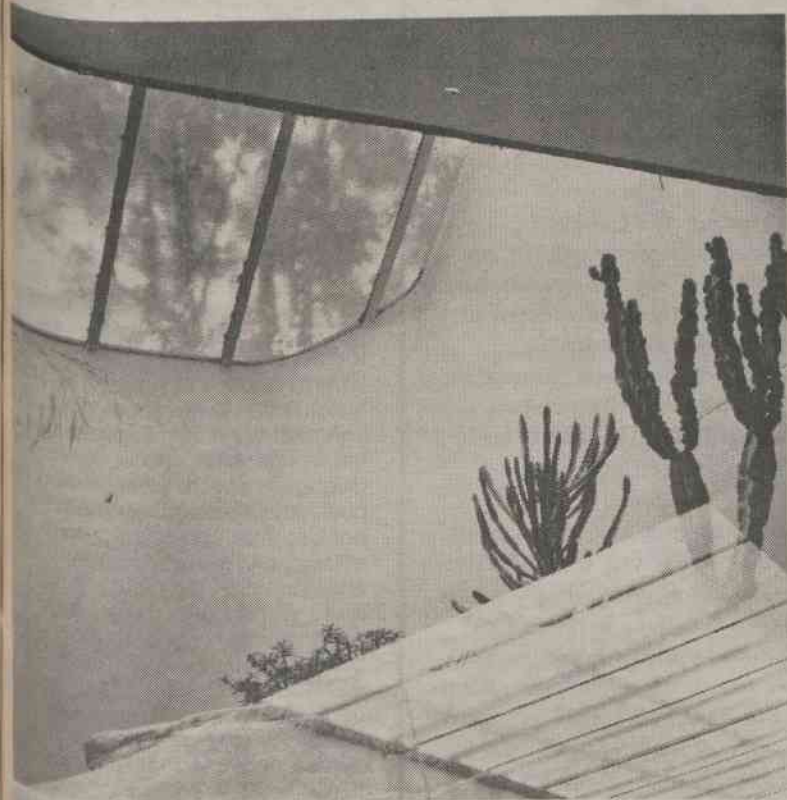
Texala Jones is geen meisje dat men rustig aan zijn ouders kan voorstellen, met Suzanna Vega is dat geen probleem. Dit zelf gebrede meisje heeft enkele maanden geleden het broze folkliedje 'Marlene on the Wall' succesvol de ether ingestuurd. Haar songs roepen herinneringen op aan de jonge Joni Mitchell en een uitgeslapen Leonard Cohen. Het album 'Suzanna Vega', haar platendebuut, is sfeer- vol en charmant; in aquarelkleuren geschilderde folkdeuntjes met een scheut jazz en een riedeltje rock. Teksten zijn bij haar meer dan een serie woorden op een rij. Recentelijk heeft zij haar terrein verbreed door een melodie van minimal music-componist Philip Glass te voorzien van een tekst. Vega houdt op 25 april in het Maastrichtse Staaergebouw audiëntie.

Paul Pinxten

De concerten van John Martyn, Matt Bianco, Robert Cray, John Hiatt/Loudon Wainwright en Suzanna Vega zijn Pinkpopproducties, info: 04494-52500. Billy Cobham, info: 0241/26304 (D). Breekenfestival, info: 011/461691 (B).

Op 28 maart is in Heerlen John Martyn. Martyn beschikt met meer dan vijftien elpees over een rijke staat van dienst. Onlangs is hem de eer te beurt gevallen de allereerste compactdisc-single op de markt te brengen. Deze muzikant heeft zich ontwikkeld van een folksolist tot een veelzijdige meester-gitarist, druk experimenterend met reggae, jazz en oosterse muziek. De rauwe stem in combinatie met repeterende patronen wekken een hypnotisch effect op en maken zijn concerten tot een boeiende ervaring. Ondanks produktiesteun van Phil Collins is Martyn een nauwelijks gevende naam. Na een twintigjarige oopbaan verdient de Schot beslist meer aandacht voor zijn unieke en emotioneel beladen stijl van spelen. Enkele dagen later is er in dezelfde schouwburg in Heerlen, 31 maart, een avond met Matt Bianco gepland. Bianco ontpopt zich weliswaar als een vakkundig muzikant en zijn doorgaans luchtige melodietjes worden een aangenaam jazzy arrangement aangemeten, het blijft typische yuppie muziek waarvoor men de radio iets harder zet maar die net te oppervlakkig en te gepolijst is om echt te kunnen boeien. Honderden Limburgers denken daar anders over, het concert is namelijk reeds uitverkocht. Een publiek in zijn ban houden is Robert Cray wel toevertrouwd. Cray en band spelen op 1 april in de Hanenhof in Geleen. Hij heeft inmiddels bewezen te beschikken over een geduchte live-reputatie, onder meer tijdens het Rhythm and Blues Festival in Peer en zijn optredens in november in Bree. Pure klasse. Cray geeft met zijn soepele soulstem, ondersteunt door een funky ritmesectie, de blues nieuwe impulsen. Een bluesmissionaris die het aanhoren meer dan waard is.

Studium Generale presenteert Europese Fotografie

"Untitled" van Paul den Hollander.

Na de expositie 'Over Schilderkunst', met werk van Klashorst, Daniels en Holstein, pakt Studium Generale 10 april uit met een belangrijke fototentoonstelling die een overzicht geeft van de hedendaagse Europese fotografie. Niet minder dan 107 foto's van 29 Europese kunstenaars worden in het Bonnefantencomplex tentoongesteld. Een toelichting en het fotomateriaal in de oorspronkelijke, zeer sobere, Engelstalige catalogus geven reeds een voorzichtige indruk van het gebodene.

Brian Kologe onderstreept in zijn inleiding de nieuwe ontwikkelingen: "Het werk van een aantal Europese fotografen welke rond de eeuwwisseling zijn geboren, is in feite synoniem geworden aan Europese fotografie. Naar alle schijn heeft het werk van van Afget, Cartier-Bresson, Kertesz en Moholy-Nagy tot gevolg gehad dat ongelukkigwijds de resultaten van latere generaties slechts in de schaduw zijn gesteld. De hier gepresenteerde collectie introduceert een aantal volledig nieuwe tendensen. De populariteit van de documentaire stijl die bijvoorbeeld het werk van Cartier-Bresson

Filmhuis

donderdag 27 maart tot en met woensdag 2 april, 20.00 uur: The year of the quiet sun, K. Zanussi. 22.00 uur: Afzien, G. Verhage.
donderdag 3 april tot en met zondag 6 april, 20.00 uur en 22.00 uur: Man of flowers, P. Cox.

Thema-programma rond Marguerite Duras

maandag 7 april, 20.00 uur: lezing van Leo de Boer. 22.00 uur: India Song, M. Duras.
dinsdag 8 april, 20.00 uur: India Song, M. Duras.
woensdag 9 april en donderdag 10 april, 22.30 uur: Aurelia Steiner, M. Duras.
woensdag 9 april tot en met maandag 14 april, 20.00 uur: Dood in Venetië, L. Visconti.
vrijdag 11 april tot en met maandag 14 april, 22.30 uur: Agatha, M. Duras.
dinsdag 15 april en woensdag 16 april, 20.00 uur: Savannah bay, c'est toi, M. Duras. 21.30 uur: Toneelstuk Savannah bay, videofilm, registratie voorstelling van Globe.

Stadsschouwburg Maastricht

Dinsdag 1 en woensdag 2 april, 20.00 uur: "Machiel" door Het Vervolg (première).
Donderdag 3 april, 20.00 uur: "Vaders en zonen" door Theater.
Vrijdag 4 en zaterdag 5 april, 23.00 uur: "Adrianus zingt Adrianus", cabaret (gratis).
Zondag 6 april, 16.00 uur: Klop, praatsalon.
Dinsdag 8 april, 20.00 uur: Colorado String Quartet, Kamermuziek.
Woensdag 9 april, 20.00 uur: "Wat U wilt" door Publiekstheater.

Donderdag 10 april, 20.00 uur: "De tijd" door het Zwarte Theater.
Vrijdag 11 april, 20.00 uur: "Seizoenen van jaar en leven" door Folkloristisch dans-theater.

Vrijdag 11 en zaterdag 12 april, 23.00 uur: Musica Immortale, muziek met latino, cajun, tex-mex, blues en zydeco invloeden (gratis).

Zondag 13 april, 20.00 uur: "Magic Music" van Flairck.

Maandag 14, dinsdag 15 en woensdag 16 april, 20.00 uur: "Gekooid (deel 2)", trilogie van Herman Luitgerink door Toneelgroep M'46.

Dinsdag 15 april, 20.00 uur in het Staaergebouw: Imogen Cooper, pianorecital.

Donderdag 17 april, 20.00 uur: "Limbo 1" door De Twie (Theo Dols en Wil Wintjens).

Diversen

Bonnefantenmuseum, Maastricht: "Dix Verts", jonge garde Limburgse beeldhouwers.

Wanda Reiff, Hulsberg: 84 tekeningen van Raph de Haas, Maastricht: "Figura Plastica" van Fons Haagmans.

Jan van Eyck Akademie: objecten van Ron Huebner, schilderijen van Paul Odekerken en sculpturen van Ruud Kuljer.

Galerie Dis, Maastricht: schilderijen, gouaches en tekeningen van Hans Truyen (tot 9 april).

Galerie Wansink, Roermond: tekeningen en gouaches van Sjoerd Bakker

Provinciaal Museum, Hasselt: Fototentoonstelling met werk van Arnulf Rainer, Malou Swinnen en Sporen

Neue Galerie, Aken(D): "Spuren des Heiligen in der Kunst Heute".
Museum Abteiberg, Monchengladbach: tekeningen 1947-85 van Joseph Beuys.

Popconcerten: zie artikel hiernaast.

zo sterk kenmerkt, neemt, enige uitzonderingen daargelaten, naar het lijkt af. We zien daarentegen, aangezien foto's niet meer in de eerste instantie voor journalistieke doeleinden worden gebruikt maar ook als kunstwerk op zich, een opzienbare verfijning van de ambachtelijkheid".

De traditionele straatfotografie is vertegenwoordigd door Carvalho en Rabat. Den Hollander richt zich op zuivere vormgeving en textuur. Nachtelijke landschappen zijn afkomstig van Ritterman, Fastenaekers en Pugin. Zij laten onderling zeer verschillende nachtelijke tafelen zien, van industriële architectuur en de slapende stad bij nacht tot het schrijven met flitslicht in het duister. Symbolen uit stad en natuur duiken her en der op. Catany verbindt natuurlijke en kunstmatige objecten tot een stilleven. Demos hanteert lange sluitertijden en openbaart op een specifieke manier de mens in zijn aloude -griekse- omgeving. Vrouwen zijn niet alleen voor maar ook achter de camera te vinden. Blok en Broekman zetten hun foto's zelf in scene en figuren erin. Lindstrom projecteert karakterrollen, haar individuen lijken te acteren. Grünstein roept associaties op met negentiende eeuwse schilderijen met haar poëtische en licht bewerkte prenten. Refererend aan de tijd van de stereografie zijn de dubbelbeelden van vogels en modelvliegtuigen van Botman. Perderix is ook de toneelmeester van zijn eigen fotografische producten. Vink werkt op een grappige manier met metaforen.

Rechtstreeks vorm geven aan voorvallen uit hun directe omgeving doen Parr en Klein. Architectonische motieven overheersen bij Frahm. Lennart illustreert met een koel oog de triomf van de techniek. Tavano werkt met bijzondere formaten op een pretentieuze manier met objecten als cactussen en palmbomen.

De foto's verraden de invloeden van de landen van waaruit de kunstenaars afkomstig zijn. Of zoals Lorenzo Merlo opmerkt: "Vandaag de dag laat elk Europees land zijn artistieke traditie meer bewust zien; Spanje met zijn barokke surrealisme, België en Nederland met hun fantastisch realisme, Frankrijk met zijn esthetisch humanisme, Engeland met zijn nadruk op geschiedenis en Duitsland met zijn voorliefde voor vormen...Thans is alles toegestaan en behoort niets strikt toe aan een persoon,...toch blijft er een lange weg te gaan".

P.P.

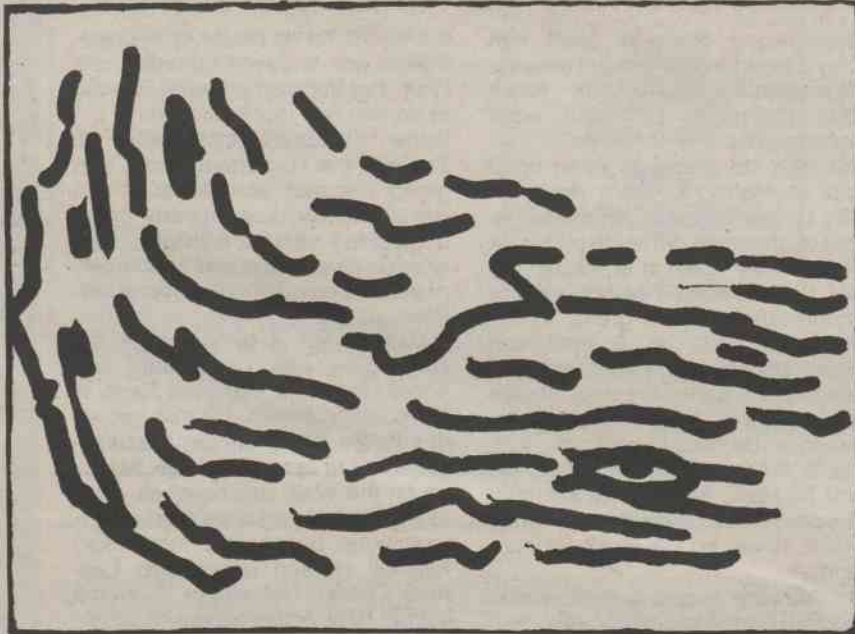
De foto-expositie zal vanaf 10 april te zien zijn in het Bonnefantencomplex RL, Maastricht. De tentoonstelling gaat vergezeld van een lezingencyclus. Woensdag 16 april: "Fotografie en samenleving" door Jan Coppens, woensdag 23 april: "Is fotografie kunst?" door Willem K. Coumans en dinsdag 6 mei: "Het gelaat versus het portret" door Philip Mechanicus. De lezingen beginnen steeds om 20.00 uur in de collegezaal van de Rechtenfaculteit, Zwingelput 4, Maastricht, toegang is gratis.

morethca

Kurtzichtig

De partij van de Aardverschuiving biedt werkgelegenheid in Limburg. Talloze arbeiders gaan her en der de wet houden en laten lege stoelen achter. Ook: de Christen Democratische Aftakeling is ingezet, Hoen huilt. Bovendien: de bende van Nijvel is gepakt, die van Nijpels gezakt. Er komen betere tijden: Gijsen wil nonnen in het ziekenhuis. Wie daar de pijp uit wil gaan, moet dat doen met een non. "Een klein eindje het kruisje meedragen", noemt Mendes de Leon dat. Sraks blijkt ook nog dat King Kong door een non is doodgebeden. Nee, Bernhard is nooit non geweest. Kurt Waldheim ook niet. Kurt was lid van het nazi ruiterskorps, actief lid waarschijnlijk. Misschien mag Kurt wel niet president van Oostenrijk worden. Kop op Kurt, in Nederland zijn centrale vrienden er in volle galop in geslaagd om met weer een paar raadszeteltjes meer in het zadel te zitten. En ze staan te trappelen voor een paar kamerzetels. Terwijl de politieke aardbevingsprognoses hevig schudden kruipt de wijzer op de schaal van Kurt en zijn Kurtizanen langzaam verder.

Maurice de Kat

Met de bul in de hand

Rekenkamer

Wim Matser

Wim Matser was een van de studenten gezondheidswetenschappen van het eerste uur. Na zeven jaar gewerkt te hebben als verpleegkundige, besloot hij in 1980 in Maastricht te gaan studeren. Vier jaar later kon hij met zijn bul in de hand op de arbeidsmarkt "laten zien wat de opleiding waard is", zoals hij zelf zegt. "Ik ben er tevreden over. De studie geeft voldoende inzicht om een oordeel te kunnen vormen over gezondheidsvraagstukken. We mogen er best reclame voor maken."

Al vrij snel na zijn afstuderen kreeg Wim een baan in Doetinchem. Daar kwam een basisgezondheidsdienst. Wim moest daarvoor een beleids- en formatieplan maken. "Een zware klus, vooral omdat we onder tijdsdruk moesten werken. Maar ik had het er heel erg naar mijn zin. Prima sfeer. Helaas waren er onvoldoende garanties voor een vaste baan. Ik vond het dus veiliger naar iets anders over te stappen. Intussen had ik contact met het ministerie voor Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (WVC). En terwijl ik in Doetinchem in de afrondingsfase zat, werkte ik tegelijkertijd bij het ministerie. Dat was net vol te houden voor drie maanden."

"Bij WVC was ik bezig met beleidsontwikkelingen op het gebied van reuma en het samenhangend preventiebeleid. Een interessante functie. Maar ik voelde me niet prettig in het ambtelijke keurslijf. Binnen het ministerie wordt hard gewerkt, harder dan je aan de buitenkant zou denken. Maar wat er uiteindelijk uit de bus komt is miniem. Men is voortdurend bezig met een kritische beschouwing van andermans producten. Alles wordt gezeefd en komt in een trechter van onder naar boven. Daar worden weer opdrachten naar beneden gegeven. Het productieproces is traag en levert weinig op."

Wim veranderde daardoor voor de tweede maal van baan. De Algemene Rekenkamer in Den Haag had jaargenoten, die nog geen baan hadden, aangeschreven. Zij zocht mensen op het gebied van beleid en beheer van de gezondheidszorg, de afstudeerrichting van Wim. Nu werkt hij op het bureau van de Rekenkamer, dat zich bezig houdt met de controle van instellingen van wetenschappelijk onderwijs en onderzoek. "Voor vier dagen per week. Daar heb ik bewust voor gekozen. Dat was ook een

onderhandelingspunt in mijn sollicitatie. Ik ben specifiek belast met het onderzoek naar de doelmatigheid en het functioneren van academische ziekenhuizen. Wij zijn als bureau vanuit de Rekenkamer gedetacheerd bij het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen in Zoetermeer. Verder zit ik in een samenwerkingsproject voor controle van het WVC-beleid. Misschien lijkt ook de Rekenkamer zo op het eerste gezicht een start ambtelijk apparaat, maar in feite is het een broeiplaats van ideeën. Het is een soort Gideonsbende: er zitten ook mensen uit allerlei richtingen bij elkaar, die zorgen voor een kritische beschouwing van de overheid. Die produceert als een stoomwals beleid en mist een verfijnd sturingsmechanisme." Binnenkort krijgt Wim ook te maken met het Ziekenhuis Maastricht. De Rekenkamer gaat dan gaat dan nader analyseren hoe de academisering is verlopen.

Dat is een van de connecties, die Wim nog met Maastricht heeft. Het contact met jaargenoten is ook nog steeds vrij sterk. "We hebben een ontzettend leuke tijd gehad. Vol afwisseling. De studie was nog in de opbouwfase. Dat maakte het extra spannend en interessant, vooral omdat je de opleiding kon mee-vormgeven. Daar waren veel studenten actief mee bezig. We ontmoeten elkaar ook regelmatig binnen de Nederlandse Vereniging van Gezondheidswetenschappen. Die is speciaal ingesteld voor dat doel. En ik lees nog steeds de Observant."

Lucia Geurts

Evelyne de Leeuw

Kapitalen

Laat me dit keer beginnen met een lofzang op één van de zegeningen die het Amerikaanse leven mij bracht. Ik heb het, jawel, over de douche. In mijn eeuwenoude huis in de Maastrichtse binnenstad beschikte ik over een douche (die ik moest delen met negen medebewoners, dus dat was dringen) die qua watervoorziening zelfs nog verre de mindere was van de doorsnee druppende kraan. In andere woorden: het kostte de sproei minstens een kwartier om een liter fles vol te piesen. Bovendien oversteeg de temperatuur van het water vaak amper de omgevingstemperatuur. Waarschijnlijk nam de verhuurder van het pandje, de misdadige P. te Amby, aan dat wij allemaal wel uit het goede Hollandse hout van Jan de Wit gesneden waren. U dacht toch niet dat ik zomaar voor niks Holland ontvlucht was? Die douche heeft een bepalende rol gespeeld!!

En zekers wel, ik ben hier in de Douche-paradijs terecht gekomen. Die kokendhete stralen die uit de welgevormde douchekop spatten zouden een aanwinst zijn voor de Brandweer van het Balkon van Europa. Met zo'n douche valt het Vrijthof binnen een kwartiertje inunderen! Punks en relschoppers zouden voor een demonstratiestage naar de VS moeten; hier kan je in de badkamer oefenen voor het weerstaan van het zwaarste waterkanon. Het mag nog een wonder heten, trouwens, dat er nog geen Amerikanen met een katapult door verdrinking onder de douche om het leven zijn gekomen (of verzwijgen de douchefabrikanten dat liever?).

Zo'n douche kost geld. Alles kost hier geld. Niets is gratis. En alles wat geld kost, is hier ook duur. Wie zeg ik? DUUR, daar mag ik best kapitalen voor gebruiken. Hoewel niet alles is duur, althans naar Amerikaanse begrippen. Automobielen en elektronica zijn goedkoop. Een middenklasse Japanner kost me equivalent van 6000 liter halfvolle melk. En een liter halfvolle melk kost ongeveer drie eieren. Het aardige van deze hele berekening is nu, dat de getallen waar het hier om gaat, ongeveer dezelfde zijn als in Nederland. Alleen dan in dollars. Een liter halfvolle melk kost plusminus \$1, want een gallon (vloeiende waar gaat hier veelal per gallon over de toonbank) kost bijna \$12. Zoekt U even in de Succes-agentschap was? Een gallon benzine gaat voor \$1,10. De goedkoopste hamburger komt, inclusief wat frietjes, voor uit de plasticfabriek.

En julie simpele Nederlandse mensen, leven óók nog steeds in de rotsvaste overtuiging dat Amerikaanse boeken in Amerika onvoorstelbaar voordelig moeten zijn? Haha! en nogmaals Woehahaha! Vorige week moest ik noodgedwongen een bezoekje aan de boekhandel afleggen; moest boekjes met een totaal aantal van 450 pagina's aanschaffen. Gewoon antiquarische exemplaatjes, luxe gebonden, niks daarvoor doodnormale veelgebruikte boeken. \$70. Zeventig dollar. ZEVENTIG DOLLAR!!! (daar haal ik de kapitalen weer even voor uit de kast). Van dat geld kon ik in Amerikaanse hoofdstad mijzelf twee weken rijkelijk voeden en bovendien nog met kado's bekapt vrienden bezoeken....

Bericht uit Berkeley